

RA ROMANU

RÁ CARTA RA APOSTOL NSAN

PABLO NÚ'A BI 'YOPABI YA

GAMFRI ME NROMA

Ra apostol Pablo opabi ya gamfri me Nroma

¹ Núgui drá Pablo, rá 'b̥egogui ma zi Hmuħħa
ra Jesucristo. Ajuā ra Dada bi zoncagui pa ga
'ñapostol, ne xa hñuxcagui pa ga mambá rá māca
hoga noya'a.

² Nuna māca hoga noyanā, guehna bi ñagui
maya'b⁹ Ajuā ja ra Māca T'ofo nú'a bi 'yofo yá
'mehni'a.

³ Y nuna māca hoga noyanā xicj⁹ de ma zi
Hmuħħa ra Jesucristo nú'a to'o rá T'⁹ Ajuā, ne
utcaguiħ⁹ gue nú'a ra T'⁹'a, de rá ndo'yo, bá ehe
de rá ji ra nda Davi,

⁴ pe de rá ndahi xá nt'axi bi fädi gue go gue'a rá
T'⁹ Ajuā, ngue'a co rá dǟnga ts'edi bi yopa nte de ja
ya du.

⁵ Po rá ngue'a, Ajuā xa 'racagui ra 'b̥efi dega
apostol pa ga māngħa ra māca hoga noya gatho ja
ya hnini, pa da gamfri'⁹ ne da 'yøte Ajuā. Guehna
ra 'b̥efi dí pefi pa nuya ja'i da nsundabi rá māca
thuhu ma zi Hmuħħa ra Jesucristo.

⁶ Hangue nehe nu'ah⁹, Ajuā xa zohn'a'iħ⁹ pa gui
tənh⁹ ra Zidada Jesucristo.

⁷ Hangue dí op'ah⁹ gatho'iħ⁹ zi cuħħ⁹ guí 'b̥ahħab⁹
Nroma, nú'ah⁹ xi ri mā'ah⁹ Ajuā ne xa zohn'a'iħ⁹
pa gui nt'axquih⁹. Ajuā ma Dadah⁹ ne ma zi

Hmuh^u ra Jesucristo da jap'a'i^h ne da max'ah^u pa
gui 'b^uh^u te rá 'ñentho.

Ra apostol Pablo ne da zønga ya cu me Nroma

⁸ Nuya ya m^udi noya dí op'ah^u ja ma carta, dí xi'ah^u gue dí umba njamadi Ajua ma Dadah^u por gatho'i^h de rá thuhu ma zi Hmuh^u ra Jesucristo, ngue'q^a hab^uraza ja ra ximhai hm^u gue xi xcá camfrih^u xá hñ.

⁹ Ajuq^a dí pepabi con gatho ma coraso pa da nt^unga nú'q^a ra m^uca hoga noya nú'q^a hab^u xicj^u de rá m^uca T'^uq^a, y nu'q^a go gue'q^a padi gue nz^untho dí apabi'q^a por gue'ah^u.

¹⁰ Masque stá tø'ma ndunthi ya pa pa ga mab^u ga tsøñ'ah^u, pe hinstá tsaya ga apa Ajuq^a pa da xoga ra gosthi pa da za ga mab^u 'nitho. Hønse go dí tø'ma nú'q^a ra pa da mañ'q^a Ajuq^a pa ga mab^u.

¹¹ Ngue'q^a xi dí ne ga mab^u ga 'b^uhi con gue'ah^u pa da za ga u'l't'a'i^h ra mf^uadi nú'q^a xa 'ñutcagui ra M^uca Ndah^u, pa ma'n^una da nj^u ri jamfrih^u.

¹² Y dí m^u gue numa jamfrih^u da 'racj^u ra ts'edi 'na ngu ma'n^una. Nuri jamfrih^u da jaqui ma'n^una da ze ma jamfri, ha numa jamfriga da ja'ah^u ma'n^una da ze ri jamfrih^u nehe, ngue'q^a 'nat'a ma jamfrih^u.

¹³ Ne dí ne gui padih^u, ma zi cu'i^h, gue ndunthi ya i'qui stá huts'i ga mab^u ga tsøñ'a'i^h, pe tobya hinxa za. Dí ne ga mab^u pa ga fax'ah^u ngu stá faxa ma'ra ya cu ja ma'ra ya hnini.

¹⁴ Ngue'q^a xuá 'b^uencagui ga xipa gatho ya ja'i nuna m^uca hoga t'øde de ra mpøhø, hangue mahyoni gatho ga zofo, ngu nú'u ñ^u griego ne ngu nú'u ñ^u ma'ra ya hñ^uqui, ngu nú'u ya b^umhy^u ne ngu nú'u hinte yá f^uadi.

15 Hangue nú'q̃a ra pa go da ne Ajuq̃a, nugui xi dí ne ga mabu pa ga m̃anga ra m̃aca hoga t'øde nehe nubu Nroma.

Rá ts'edi ra m̃aca hoga t'øde

16 Hindí ntsa pa ga m̃anga ra m̃aca hoga t'øde, ngue'q̃a go gue'q̃a 'nara noya dega ts'edi nú'q̃a xuá pehna Ajuq̃a pa da pøhø gatho nú'u to'o da gamfri, ra m̃adi ya xodyo, nepu gatho nu ma'ra ya ja'i.

17 Nuna m̃aca hoga t'ødenq̃ udi gue Ajuq̃a m̃a gue ya hinte ma ts'oqui tu nú'u to'o camfri, y nú'u 'b̃ai xá hñ̃o co Ajuq̃a h̃onse po yá jamfri. M̃a njabu nehe ra Ndaxjua T'ofo habu ena: "Nu'q̃a tó'o xa gamfri, ya hinte ma ts'oqui tu, nú'q̃a pe'tsa 'nara 'ra'yo te."

Yá thai tu ya meximhai

18 Ajuq̃a utuabi ya meximhai tengu rá nd̃angui rá cue'q̃a, ne brí nhyoqui'q̃a pa dua pehna ra castigo de mahets'i pa da zudi nú'u ya ts'o'yøde hingui ne da 'yøt'e xá hñ̃o. Ajuq̃a ri ncue ngue'q̃a nuya ja'i masque padi gue 'b̃ai Ajuq̃a ne paði te rí 'ñepi da 'yøt'e'u, pe hingui øt'e, nu'u ri sigui co yá 'ñaq̃u'equ'ei ne yá ts'oqui.

19 Gatho nú'q̃a te da za da f̃adi de Ajuq̃a, nu'u xa t'utuabi xá hñ̃o, y nu Ajuq̃a go guese xa 'ñutuabi'u.

20 Desde nú'b̃u Ajuq̃a bi hyoca ra ximhai, desde gue'b̃u, Ajuq̃a bi 'ñutuabi'u tengu rá 'm̃ui'q̃a. Gatho nú'u ya t'øt'e ri hnequi, gue'u utuabi ya ja'i tengu rá 'm̃ui Ajuq̃a nú'q̃a hini hnequi, y njabu ri hnequi gue Ajuq̃a 'b̃ai ne ja rá ts'edi pa nzantho. Hangue ya ja'i hingui tsa te da dadi de nú'q̃a te xa 'yøt'e'u.

21 Nu'u, masque bi b̃adi Ajuq̃a, pe himbi ne bi nsunda'u ngu rí 'ñepi, nixi bi umba njamadi de gatho ya hñ̃o xa hñ̃ani'u. Nu'q̃a bi 'yøt'e, bi ts'oca yá

mfeni ne bi megui yá coraso pa himbi za bi bǎdi
nda'q̄ ra hñō nda'q̄ ra 'ñu.

22 Masque mi eñ'✉ gue xi myá bãmhyá, pe hinte
myá fǎdi.

23 Hangue bi zogui nú'q̄ ra sõcambeni mi 'ñepi
da umbabi Ajuq̄ nú'q̄ xá nsunda ne pẽtsa ra te
nzantho, pa go bi xõcambeni ya c'oi nú'✉ xa thoqui
ngu yá 'bai ya ja'i nú'✉ pẽtsi da du, nehe ya c'oi
nú'✉ xa thoqui ngu rá 'bai 'nara ts'ints'✉, ne nú'✉
ngu rá 'bai 'nara mbo'ni, ne nú'✉ ya c'oi dega
qu'eñq̄.

24 Hangue Ajuq̄ bi hyetho ya meximhai pa bi
'yøt'a gatho nuya ts'onc'at'i mi beni ja yá mfeni, y
njab✉ bi 'bëtua sehe yá tsa yá ndo'yo'✉.

25 Ngue'q̄ nuya meximhai'✉ bi zogui nú'q̄ Ajuq̄
majuq̄ni pa go bi dëna nú'✉ t'embabi gue go gue'✉
Ajuq̄; y nuya ja'i'✉ go bi nsunda nuya t'øt'e nú'✉
xa hyoca Ajuq̄, hingo bi nsunda Ajuq̄ to'o bi hyoca
gatho, ne xá nsunda rá thuhu'q̄ pa nzantho.

26 Hangue Ajuq̄ bi hyetho'✉ pa bi 'ñø ja yá hne
dega 'bëtsa, asta ya 'bëhñq̄ bi hñuxui yá mi'bëhñq̄ui
hingo hñse co ya 'ñøhø ngu nú'q̄ xqui manda
Ajuq̄.

27 Nehe ya 'ñøhø bi me'tsa 'nara ts'onc'at'i pa da
hñuxui yá mi'ñøhøui hingo hñse co ya 'bëhñq̄, y
njab✉ 'ñøhø co 'ñøhø bi 'yøt'a ra t'øt'e xi xá nts'o.
Hangue ja guese'✉ bi hñq̄ni nú'q̄ mi 'ñepi da hñq̄ni'✉
por yá ts'ot'øt'e.

28 Nehe nguetho himbi ho da beni'✉ de Ajuq̄,
hangue nu Ajuq̄ bi hyetho'✉ pa bi beni ya mfeni xá
nts'o ne pa bi 'yøt'e nú'q̄ himri 'ñepi'✉,

29 ne bi 'yøt'e'ʉ ya t'øt'e hingui ho, ne bi mε'tsa ndunthi ya ts'onc'at'i ne ya ts'omfeni. Myá nduste, myá hyote, myá 'yøt'atuhni, myá hyate, myá ts'o'mui, myá nønte,

30 mi ja'tsua ya nc'uamba ma'ra, mi ʉtsa Ajua, myá 'ñaqqu'equ'ei, mri 'ñexa sehe, mi beni hanja da za da 'yøt'a ya t'øt'e xá nts'o, myá ts'o'yøde co yá dada yá nana.

31 Bi ts'oca yá mfeni hangue himi padi nda'q̄ ra hñ̄o nda'q̄ ra 'ñʉ, ne himbi cumpli yá noya. Ne himbi mε'tsa ra hmate co yá ja'l̄i, ne himbi mε'tsa ra huecate.

32 Nehe nubya njabʉ, masque padi ya ja'i nū'q̄ te xa m̄ Ajua, gue nu'ʉ tó'o øt'a nuya t'øt'e'ʉ rí 'ñepi da du, pe masque padi njabʉ, pe nu'ʉ øt'e nuya ya ts'ot'øt'e, y hingue hñ̄nse øt'e, nehe ri johyau i nū'ʉ ma'ra to'o handi'ʉ øt'a njabʉ nehe.

2

Ajuã ma da hñq'mba nguenda yá ts'oqui ya ja'i cora hogã ts'ʉtbi

1 Hangue dá ngu'q̄ dá ngu, otho te grí ncøni nū'i guí 'yø de nū'q̄ te øt'a ma'ra, ngue'q̄ nū'q̄ ra ora guí 'yø de nū'q̄ te øt'a ma'ra, nu'í guí ncondena sehe, ngue'q̄ guí øt'a nehe ngu øt'a nū'ʉ ma'ra.

2 Dí padihʉ gue Ajuã ma da hñq'mba nguenda cora hogã ts'ʉtbi nū'ʉ to'o øt'a ya ts'oqui.

3 Hangue 'bʉ nū'i guí 'yø de ma'ra ne guí øt'a nehe ngu øt'e'ʉ, oguí beni gue ma gui mpont'ui rá cue Ajuã nū'q̄ ra pa da hñap'a nguenda.

4 Oxqui beni gue ngue'q̄ Ajuã xi ra hoja'i con gue'i ne xa zε't'a ri nts'o'mui ne astabya hinxa

castiga'i, gue nu'i da za gui sigui gui 'yøt'a ya ts'oqui. Padi gue Ajuq ra hoja'i con gue'i pa gui ñobri.

⁵ Pe nu'í hinguí ne, ngue'q xi rá me ri coraso ne hinguí øde ne hinguí ñobri, hangue ma'na ma da castiga'i nú'q ra pa da hnequi rá cuε Ajuq pa da 'yøt'a rá hoga ts'utbi'q.

⁶ Y nu'q ma da umbabi nú'q rí 'ñepabi cada 'na ngu nú'q xa m<øfi>.

⁷ Nu'q ma da umba ra te pa nzqntho nú'q to'o xa hyomba rá nsunda ne xa hyoni pa Ajuq da 'ñe'tsua yá nsu ne xa hyonga ra te pa nzqntho, ne hinxa zabi xa 'yøt'a ya hoga 'b<øfi>.

⁸ Pe pa ya ts'o'yøde nú'q 'møt'o go øt'a nú'q hingui ho, ne hingo ne da 'yøt'a nú'q xá hño, Ajuq ma da umbabi'q 'nara castigo con gatho rá cuε.

⁹ Ma da nja ya dqanga qgui ne ya dumqui pa gatho nú'q ya ja'i øt'a ya ts'oqui, rá mqdi pa ya xodyo, nepq pa gatho ma'ra ya ja'i.

¹⁰ Pe Ajuq ma da cu'ta ja rá nsunda gatho nú'q to'o xa m<øfi> ya hoga 'b<øfi>. Nehe ma da 'ñe'tsua yá nsu ne da umba ra hoga'mqui, rá mqdi pa ya xodyo, nepq pa gatho ma'ra ya ja'i.

¹¹ Ngue'q Ajuq hinda ma da huahnitho ya ja'i nura ora da hñq'mba nguenda'q.

¹² Ajuq ma da hñq'mba nguenda gatho ya ja'i mahyqgui, ngue'q gatho nú'q to'o xa 'yøt'a ya ts'oqui masque hinxa batua rá ley ra Moise, nu'q ma dra tha'mba nguenda ne dra castiga nsinque da the'ta ra ley; ha gatho nú'q bi bødi ra ley ne himbi 'yøt'a nú'q mq, nu'q ma da tha'mba nguenda ngu nú'q mqanga nú'q ra ley'q.

13 Ngue'ā hingue nú'ā xa 'yødetho rá ley ra Moise gue go gue'ā 'bui xá hñó co Ajuā, hina, pe nú'ā to'o øte ra ley hā, go gue'ā ma da hmā gue hinte ma ts'oqui tu.

14 Ne nú'ā ra ora nuya ja'i hingyá xodyo øt'a sehe'ā nú'ā xá hñó ngu nú'ā māngā rá ley ra Moise, njabū ri hnequi gue pe'tsa sehe 'nayá ley, masque hinxa bādi rá ley ra Moise.

15 Ja gue'ā ri hnequini 'nara ley ngu xa nt'ofo ja yá coraso. Nehe nu'ā pe'tsa 'nayá ts'edise pa da bādi ua xá hñó nú'ā øt'e'ā ua hina; nehe yá mfeni xipabi gue hingui ho nú'ā øt'e, o ja ra ora xipabi gue xa 'yøt'a xá hñó.

16 Nehe ma da njabū nú'ā ra pa'ā sta 'yøt'a ra nsuca uenda Ajuā ngu nú'ā gra 'māi yá mfeni ya ja'i, masque nú'ā xqui beni mant'agui'ā. Ne nú'ā to'o ma da hñā nguenda go ma Zidadahā ra Jesucristo. Njabū ubi ra māca hogá noya nú'ā xa 'bencagui ga mā.

Ya xodyo ne ra ley nú'ā bi 'yofo ra Moise

17 Nu'i xodyo, guí beni gue ja ri nsu ngue'ā grá xodyo, ne guí camfri gue guí 'bui xá hñó ngue'ā guí pe'tsua rá ley ra Moise, ne grí 'ñets'i ngue'ā guí nsunda nú'ā ra Ajuā majuāni,

18 ne guí pātua rá paha'ā, ne guí pādi gui huahna nú'ā xá hñó ngue'ā njabū u't'a'i ra ley.

19 Ne nu'i guí camfri gue da za gui cāhna ma'ra ya ja'i ja ra uenda ya goda, y guí ngu 'nara ñot'i pa nú'ā 'bui ja ra 'bexuui.

20 Y guí camfri gue da za gui utui ma'ra ya ja'i nú'ā 'ñena ya t'ubatsitho hinte yá fādi, ngue'ā nú'ā

ra ley guí pe'tsi ja xcá tsuhni ra hoga mfadi ne nú'a majaqni.

²¹ Nú'i guí utui ma'ra, ¿hanja hingo guí øt'e nehe nú'a guí udi? Y nú'i guí mä gue hinda mpe 'na, ¿ha gue nu'i hinguí mpe?

²² Nú'i guí mä gue hingui tsa da ts'inga 'nara medinthäti, ¿ha gue nu'i hinguí øt'a njabu? Nú'i guí utsa ya c'oi, pe ¿ha gue hinguí mpe ja yá nija'ü?

²³ Nú'i grí 'ñets'i ngue'a guí pe'tsua rá ley ra Moise, ¿ha gue hinguí 'bëtua rá tsa Ajuä ngue'a hinguí øt'a nú'a mängä nú'a ra ley'a?

²⁴ Hangue ja ra Mäca T'ofo 'nará 'mehni Ajuä bi xipa ya xodyo ne bi 'ñembi: "Ya ja'i nú'ü hingyá xodyo ñama'ñu de Ajuä po rá ngue'ahu."

²⁵ Nubyá nura circuncisio go gue'a ngu 'nara seña nú'a xa thuts'i ja ri ndo'yohu ne go gue'a ra nt'udi de ra cohi nú'a bi gohi Ajuä co ndu ri dadahu ra Abrá. Nú'a ra seña'a da max'ahu ndunthi 'bu gui 'yøthu nú'a mängä ra ley. Pe nu'bü hingui øthu ngu mängä ra ley, nu'bü ra nt'udi de ra cohi ja ra uenda hinga ra nt'udi.

²⁶ Nehe nu'bü nú'ü ya ja'i hingyá xodyo nú'ü to'o hingui pe'tsa nuna seña, nu'bü nú'ü pefi ya hoga 'befi ngu nú'ü mängä ra ley, nu'bü nehe'ü Ajuä ma da hyandi gue ja ra uenda pe'tsa nú'a ra seña de ra cohi.

²⁷ Ne njabu nú'a to'o hingrá xodyo, ma da 'ñudi gue nu'i grá 'yøt'ats'oqui, ngue'a nu'á desde bi 'mäi xa gohi rá ndo'yo ngu bi hyoca Ajuä nsi ra seña pe xa 'yøt'a ya hoga 'befi ngu nú'ü mängä ra ley, ha nu'i guí pe'tsa ra seña de ra cohi ne guí pe'tsa rá ley Ajuä nt'ofo, pe hinguí øte nura ley'a.

28 Hangue ra xodyo xi maju^qani hingo nú'^qa de rá 'baitho, ne ra seña xi maju^qani hingo nú'^qa hnequi de thi ja rá ndo'yo.

29 Pe nu'^qa xi maju^qani ra xodyo, gue'^qa nú'^qa to'o ñota Ajua ja rá coraso, ha nu'^qa ra seña xi maju^qani, gue'^qa nú'^qa ja mbo ja rá coraso 'na, nú'^qa ra seña xa 'yøt'a Ajua ja rá te 'na, hingue nú'^qa t'øt'e ja rá ndo'yo ngu xa nt'ofo ja ra ley. Y nú'^u to'o xi maju^qani ya xodyo ngue'^qa ñota Ajua ja yá coraso, go gue'^u ma da 'ñe'tsua yá nsu Ajua, hingo ya ja'i.

3

1 Nu'bá, ¿te ma'na ra mfats'i pe'tsa ra xodyo? O ¿te ma mfats'i hñani de ja ra seña de ra cohi?

2 Ndunthi ya mfats'i pe'tsa ya xodyo nú'^qa hingui pe'tsa nú'^u ma'ra ya ja'i. 'Na de nuya mfats'i'^u gue'^qa gue Ajua bi umba rá noya'^qa pa go bi su'^u.

3 'Ra de gue'^u himbi gamfri nú'^qa bi ña'tuabi'^u Ajua, pe nu'^qa hingui ne da 'ñena gue Ajua hinda ma da cumpli nú'^qa xa ñagui.

4 Hanja hina, nú'^qa ma da cumpli nú'^qa xa ñagui. Ajua hinga ma ga ec'uambahu, ma'na xá hño ga beñhu gue gatho ya ja'i go ya c'uamba y hingo Ajua. Ngu mangá ja ra Maça T'ofo habu sipa Ajua njaua ne ena:

Ma da fadi gue go gue'i guí mangá maju^qani,
y ma gui ntate nú'^qa ra pa da 'ñec'uamba'i ya ja'i.

5 'Nara ja'i tsa da 'ñena njaua: "Nu'bá ma ts'oquihu japi da hnequi tengu rá hoga'mai Ajua, nu'bá ¿ha gue ra hoga ts'utbi da castiguihu?" Njabu mangá nú'^u ma'ra ya ja'i, hingo dí mangá.

6 Hina, nujá hinda za ga beñhu ngu beñ'u. Ngue'q nu'bu di njabu ngu nú'q mañ'u, nu'bu ¿hanja da za da 'yøt'a ra ts'utbi'q co ra ximhai?

7 'Nara ja*l*'i tsa da 'ñena njaua: "Nu'bu por 'nara nc'uamba ga mq ga japi da hnequi rá nsunda Ajuq ngue'q ja ri hnejni gue Ajuq cumpli rá noya, nu'bu ¿ha gue rí 'ñepabi da castiggui?"

8 Ne asta da za da 'ñena 'nara ja*l*'i gue 'na da za da 'yøt'a nú'q xá nts'o pa da nja ra hñó. 'Ra xa guscagui ra nc'uamba y 'bai mañ'u gue guehna dí udi. Nuya ja*l*'u rí 'ñepabi da secuabi 'nara castigo.

Gathoguihu dí tuhu ya thai

9 Hangue ¿te ga beñhu? ¿Ha gue ga beñhu gue núju dyá xodyohu ma'na dí 'buhu xá hñó que ma'ra ya ja*l*'i? Hina, hingui tsa; ngue'q ya stá mq gue gathoguihu, ngu ya xodyo ngu nú'q hingyá xodyo, gathoguihu dí ohu ja rá 'yε ra ts'oqui.

10 Hangue ra Mäca T'ofo enga njaua:
Jo'o ni 'na nú'q hindi tu ya ts'oqui. Häha, jo'o ni 'na.

11 Jo'o ni 'nara ja*l*'i nú'q strá nt'axi rá mfeni, ne jo'o ni 'na to'o di honi Ajuq.

12 Gatho'u ya ts'o'yøde, gatho'u xa nts'oqui.
Ni 'na hingui øt'a xá hñó, häha ni 'na.

13 Yá ne'u xá nts'o, nja ngu 'nara nt'agui xots'i; ne nzäntho hate'u.
Nehe xá nts'uní yá ne, nja ngu rá ne ra qu'eñq nú'q hote.

14 Pøni ya ts'one de yá ne, ne ya noya dega cuε.

15 Co 'na tai nu'u da ma hnëst'ihi pa da hyo yá miqu'eui.

16 Haburaza 'yo'u øt'a ya nhuati ne tsogui ya ugui,

17 y hinxá bədi'ʉ hanja da 'məi'ʉ te rá 'ñentho.

18 Y nu'ʉ ni ts'ʉ hingui tsupabi rá cué Ajuá.

19 Nubyá dí pədihʉ gue nú'ʉ māngā ja rá ley ra Moise, mā pa nú'ʉ to'o 'bʉ ja nú'ʉ ra ley'ʉ pa da mə'tsa yá tsa y da go'ta yá ne, pa njabʉ nu'ʉ ne gatho ma'ra ya ja'i de ra ximhai da dø'ma nú'ʉ ra castigo ma da hñəni de Ajuá.

20 Ngue'ʉ ni 'nara ja'i hinxá 'yøt'e gatho nú'ʉ manda ja ra ley. Hangue enga ja ra Maça T'ofó gue Ajuá hinda ma da mā gue ni 'nara ja'i hingui tu ra ts'oqui, masque da 'məi 'ra da 'ñena gue xa 'yøt'a ngu nú'ʉ māngā ra ley. Ngue'ʉ nu'əraza ra ley xo'tsuabi yá ts'oqui ya ja'i.

Ra mpøhø bí ehe po ra jamfri

21 Pe nubyá Ajuá xa 'ñudi 'nara hñó pa ra meximhai, y nura hñó'ʉ, nú'ʉ hanja grá 'bʉhʉ xá hñó ja rá thandi'ʉ. Pe nura hñó'ʉ hingui pe'tsi te da nu ni co ni 'nara ley, masque ja dí māhma ja rá ley ra Moise ne ja nú'ʉ bi 'yofo ma'ra yá 'mehni Ajuá.

22 Nuna dñanga hñonʉ mā gue nu'ʉ tó'o camfri ra Zidada Jesucristo ya 'bui xá hñó ja rá thandi Ajuá. Y nuna hñonʉ ja pa gatho nuto da gamfri'ʉ, ngue'ʉ gatho ya ja'i mahyegui, gue dra xodyo gue hindra xodyo.

23 Y gathoguihʉ dyá 'yøt'ats'oquihʉ, ne ni 'na de guecjhʉ hingui tsa ga 'yohʉ xá hñó ngu ri ho Ajuá.

24 Pe nu'ʉ xi ra hoja'i, hangue mā de rá pahase gue ya hinte ma ts'oqui dí tuhʉ ngue'ʉ dí camfrihʉ ra Zidada Jesucristo. Ajuá tsa da mā njabʉ ngue'ʉ ra Zidada Jesucristo ya bi gutca ma thaihʉ.

25 Ajuá bá pəhna ra Zidada Jesucristo pa bi du ja ra pont'i ngu 'nara hñə'ti, pa bi hñəga ma ts'oquihʉ

po rá macea ji bi mani, pa njabu nu'á tó'o da gamfri'á ya hinda ma da zatua rá cué Ajuá. Njabu bi 'yøt'a Ajuá pa bi 'ñudi rá hogat's'utbi, masque himi hnequihmá ngue'á po rá macea pasencia hinxqui castiga ya ja'i nuya pa xqui thogui.

26 Ha nubyá, po rá du rá T'u, Ajuá bi 'ñudi rá hogat's'utbi, ne nu'á mä gue ya hinte ma ts'oqui tu nú'ü to'o camfri ra Zidada Jesu.

27 Hangue nubyá hingui tsa to da 'ñets'i. 'Bu xa za 'na xa me ya hoga 'bëfi ngu nú'ü mänga rá ley ra Moise pa xa mpøhøhmá, nu'bá xa zahmá xa 'ñets'i. Pe nuto ya hinte ma ts'oqui tu ngue'á xa gamfri ra Zidada Jesucristo, nu'á hingui tsa da 'ñets'i.

28 Ngue'á dí pahá xá hño gue Ajuá mä gue ya hinte ma ts'oqui tu nú'á to'o camfri ra Zidada Jesu nsinque te da nu co ya 'bëfi de ra ley.

29 ¿Xi ha gue Ajuá go ra Ajuá nsøctho pa ya xodyo? ¿Ha hingrá Ajuá nehe pa nuya ja'i hingyá xodyo? Haha, go gue'á ra Ajuá nehe pa gue'ü.

30 Ngue'á 'nat'a Ajuá 'bui, y nú'á mä gue ya hinte ma ts'oqui tu ya xodyo nú'ü pe'tsa ra seña de ra cohi ja yá ndo'yo nú'bü camfri ra Zidada Jesucristo. Nehe go guet'a Ajuá mä gue nehe nú'ü hingui pe'tsa ra seña ja yá ndo'yo ya hinte tu nú'bü camfri'ü ra Zidada Jesucristo.

31 ¿Ha gue dí puthü rá ley ra Moise ngue'á dí udihü ra jamfri de ra Zidada Jesucristo? Hina, hinda za da feni njabu, ngue'á nujá ma'na dí umfa rá ts'ëdi nura ley'á.

4

Ra Abrá himbi mpøhø po nuya hogat's'utbi 'yøt'e

¹ Xi ra Abrá nú'q̄ ma m̄adi dadah^u núj^u dyá xodyoh^u, ¿te rá 'b̄e da za ga beñhu 'b̄u de gue'q̄?

² Nu'b̄u Aju^u xa m̄ahm̄a gue ra Abrá ya hinte ma ts'oqui mi tu por yá hoga 'b̄efi mi øt'e, nu'b̄u nú'q̄ xa zahm̄a xa 'ñets'i. Pe hina, himbi za bi 'ñets'i ja rá thandi Aju^u.

³ Ngue'q̄ ra M̄aca T'ofo enga njaua: "Ra Abrá bi gamfri gue mi ma da hñani nú'q̄ bi ña'tuabi Aju^u, hangue Aju^u bi m̄a gue ra Abrá ya hinte ma ts'oqui mi tu."

⁴ Nu'b̄u 'nara ja'i øt'a 'nara 'b̄efi, nurá thah^u da t'umbi hingui t'umtho co ra hñojal'i; t'umbabi ngue'q̄ xa mp̄efi ne thupi.

⁵ Pe nura ja'i to'o camfri Aju^u ne camfri gue hingue po yá hoga 'b̄efi da za da m̄a Aju^u gue ya hinte ma ts'oqui tu, nura ja'i'q̄, Aju^u da m̄a gue ya hinte tu ngue'q̄ bi gamfri'q̄.

⁶ Nehe ra Davi xicj^u gue Aju^u m̄anga nuna noyan^u dega j̄api. Nu'q̄ ena gue Aju^u m̄a gue 'nara ja'i ya hinte ma ts'oqui tu nsinque da 'y^utua nguenda de yá 'b̄efi.

⁷ Ra Davi bi 'yofo njaua:
Nj̄api ndunthi nú'q̄ to'o xra pumba yá ts'oqui.

⁸ Hah^u, nj̄api ndunthi nú'q̄ hingui m̄a Aju^u te xa 'yøt'e.

⁹ Xi nuna ra noya dega j̄api manga Aju^u, ¿ha gue m̄a pa gatho ya ja'i, o hønse pa nú'u pe'tsa ra seña de ra cohi bi gohi Aju^u co ya xodyo? Hina, nu'q̄ m̄a pa gatho. Dí pødih^u gue Aju^u bi m̄a gue ya hinte ma ts'oqui mi tu ra Abrá ngue'q̄ bi gamfri'q̄.

¹⁰ ¿Ha gue ra Abrá mi pe'tsa ra seña ja rá ndo'yo nura ora'q̄ o hina? Hina, himi pe'tsta nú'q̄ ra seña'a^u, mi 'b̄atho njab^u.

11 Nura seña de ra cohi bi thu'tsua ja rá ndo'yo pe asta 'mefa; y nura seña'q gue'q ngu 'nara seyo bi hñu'tsuabi Ajuq pa da fadi gue ri muui nú'q xqui mañ'q gue ra Abrá hinte ma ts'oqui mi tu ngue'q bi gamfri. Ajuq bi ma gue ra Abrá ya hinte mi tu ante da thu'tsuabi nura seña, y njabu ra Abrá bi ndada de gatho nú'u to'o camfri masque nu'a hinxa me'tsa nú'q ra seña, pa njabu nehe'u Ajuq bi ma gue ya hinte tu'u.

12 Nehe ra Abrá bi ndada de ya ja'i to'o pe'tsa ra seña de ra cohi ne camfri, nú'u to'o hingue hñse pe'tsa ra seña pe nehe tenba rá jamfri ma dadahu ra Abrá nú'q to'o bi gamfri ante da thu'tsua ra seña.

Nuju ga hañhu ra hñq'ti nú'bhu ga camfrihu

13 Ajuq bi ñq'tua ra Abrá da umbabi ra ximhai ngu 'nara tsogui pa gue'q ne pa yá ja'i 'mefa de gue'q. Bi ñq'tuabi pe hingue ngue'q xqui 'yøta ra ndaxjua ley; nú'q bi ñq'tuabi njabu ngue'q mi camfri ne ya hinte ma ts'oqui mi tu.

14 'Bhu nú'u to'o ri dëna ra ndaxjua ley da gohui nú'q ra tsogui, nú'bú ra jamfri da bøni gue hinte ri muui, ne nú'q ra hñq'ti'q ma da njabutho.

15 Pe ra ley ri japi da hnequi rá cue Ajuq ngue'q dyá ts'o'yødehu, pe 'bhu di otho 'nara ley, nú'bú ?hanja gra ts'o'yødehu?

16 Hangue nura hñq'ti de ra tsogui ja pa nú'u to'o camfri, pa njabu Ajuq da za da unga ra tsogui po rá hñq'ti. Ma dra t'umbi pa gatho yá ja'i ra Abrá, hingue hñse pa nú'u to'o bi nte ja ra ley nepu bi gamfri, pe nehe pa nú'u to'o hinxa te ja ra ley ne bi

gamfri ngu bi gamfri ra Abrá nū'ā to'o go ra dada de gathoguih^u nūj^u dyá gamfrih^u.

¹⁷ Ngu māngā ja ra Maça T'ofo gue Ajuā bi xipa ra Abrá ne bi 'ñembī: "Stá hux'a'i pa gui ndada de ndunthi ya hnini." Hangue ja rá thandi Ajuā ra Abrá bi ndada de gatho nū'ā to'o camfri. Y nu'ā mi camfri gue Ajuā tsa da japi da yopa nte nū'ā xa du, y ri manda nū'ā hingui 'būitho, pa gue'ā ja ra uenda ya 'bui.

¹⁸ Ne masque ngu xmá hñei, pe ra Abrá mi camfri gue da zōhō nū'ā xqui xipabi Ajuā ne bi sigui bi dō'mi. Hangue njab^u nu'ā bi ndada de ndunthi ya hnini ngu nū'ā xqui xipabi Ajuā ne bi 'ñembabi: "Ma da ndunthi ri bātsi da 'māi."

¹⁹ Ra Abrá xi mi ja rá jamfri gue da mē'tsa 'narā t'^u. Nu'ā himi jamasu ua ya mrá dāqu'ei, masque mi ma da got'a 'na nthebe njeyā. Nixi himi jamasu gue ra Sara nurá 'bēhñā'ā ya mrá dāqu'ei nehe ne hinxqui mē'tsa ni 'nara bātsi.

²⁰ Pe de nū'ā xqui hñā'tuabi ni ts'^u himbi 'bē rá jamfri, nu'ā ma'na bi nja rá jamfri, ne bi nsunda Ajuā.

²¹ Ngue'ā mi pādi xá hñō gue Ajuā mi ja rá ts'^εdi pa da 'yōt'e ngu nū'ā xqui ñā'tui.

²² Hangue por gue'ā Ajuā bi mā gue ya hinte ma ts'oqui mi tu ra Abrá, ngue'ā ra Abrá bi gamfri'ā.

²³ Pe nuya noya nū'ā ena gue Ajuā bi mā gue ya hinte ma ts'oqui mi tu ra Abrá, himbi t'ofo hōnsē pa ra Abrá;

²⁴ bi t'ofo pa guecaguih^u nehe, ngue'ā Ajuā mā mahyēgui de guecj^u nūj^u dí camfrih^u'ā. Dí camfrih^u gue nu'ā pē'tsa ra ts'^εdi pa bi 'yōt'e bi yopa

nte ma zi Hmuhu ra Jesucristo.

25 Nu'á bri da pa bi du po rá ngue ma ts'oquihu, ne bi t'øt'e pa bi yopa nte pa bi t'udi gue ya hinte ma ts'oqui dí tuhu.

5

*Ya hñó nú'u pε'tsa ra gamfri ngue'a Ajua xa ma
gue ya hinte ma ts'oqui tu*

1 Nubyá Ajua xa ma gue ya hinte ma ts'oqui dí tuhu ngue'a stá camfrihu'a, hangue ya dí 'buh te rá entho con gue'a por ma Zidadahu ra Jesucristo.

2 Nehe ngue'a dá camfrihu ma zi Hmuhu ra Jesucristo, hangue ya stá jonihu co Ajua ra Dada ne stá tsutuah rá hñoj*a*'i'a. Y nubyá ya dí 'buh ja nú'a ra hñoj*a*'i'a, ne dí tø'mhu co ndunthi ra johya nú'a ra pa ga 'buh ja rá nsunda Ajua.

3 Y hingue hønse dí johyahu por gue'a, nehe rí 'ñepi ga johyahu ora dí thohu ya ts'othogui, ngue'a dí padih gue ya ts'othogui ri jacju ga zedih.

4 Y nu'bu ga zedih, ga pøñhu 'radyá hogamfrihu, y por guehna ma'na da ndangui ma nthø'matehu.

5 Y nuna nthø'matena hinda ma da njabutho nepu ga 'bε ma tsahu, ngue'a ra Maca Ndahi nú'a xa t'acaguihu xa 'ñutcahu xá hñó gue Ajua macaguih.

6 Dí pahu gue Ajua macaguih, ngue'a ja nú'a ra pa xqui beni'a, bá pehna ma zi Hmuhu ra Jesucristo pa bi du po rá nguecju núju ndyá dadits'oquihu, ngue'a nuju otho ma ts'edihu pa ga mpøhøseh.

7 Xi xá hñei to da ne da du po rá ngue 'nará miqu'eiui nú'ä di øthmä xá hñó, pe ja ra ora da za 'na da rezga da du po rá ngue 'nara hoja'i.

8 Pe Ajuä xa 'ñutcaguihü tengu rá ndangui rá hmate nú'ä pescahü, ngue'ä masque 'nandyá dadits'oquihü, pe bá pehna ma zi Hmuhä ra Jesucristo pa bi du po rá nguecjü.

9 Y núbya ya gue nu'ä bi du pa bi ñangaguihü co rá mäca ji, ne ya hinte ma ts'oqui dí tuhü, nu'bá nubyá go dí tø'mhü gue nu'ä da ñangaguihü de rá cue Ajuä sta 'ñepü.

10 Nujü ndí ncontrahü co Ajuä, pe nubyá dí mádihü con gue'ä po rá du rá mäca T'ü. Y núbya stá mádihü con gue'ä, dí padihü gue ma ga mpøhøhü po rá te'a.

11 Pe hingue hønse'ä, nehe nujü dí johyahü ndunthi ngue'ä dí 'buhü xá hñó co Ajuä por nú'ä bi 'yøt'e ma zi Hmuhä ra Jesucristo, ngue'ä por nú'ä bi 'yøt'e'ä ya stá mádihü co Ajuä.

Nú'ä bi 'yøtcrahü ra Adá y nú'ä bi 'yøt'a ra Zidada Jesucristo pa guecjü

12 Hangue nu mi yøt'a ra ts'oqui gatho ja ra meximhai, bi yøt'i po nú'ä bi 'yøt'a 'nara 'ñøhø, y go gue'ä numa mædi dadahü. Nehe po rá nts'o'yøde'ä ra du bi yøt'i ja gatho ya ja'i, ngue'ä xa t'øt'a ra uenda gue gatho bi 'yøt'a ra ts'oqui.

13 Hangue ante da thuxa ra ley ya mijára ts'oqui ja ra ximhai, pe nú'ä ya ts'oqui bi t'øt'e himbi thængä nguënda ngue'ä hinxqui thussta ra ley, ngue'ä hingui tsa da thængä nguënda ya ts'oqui nu habü otho ni 'nara ley.

14 Pe madi njabh, ra du bi ntate ja ya ja'i desde ra Adá asta ra Moise, masque nú'ya ja'i' u himbi 'yøt'a ngu nú'ra nts'o'yøde bi 'yøt'a ra Adá. Nura Adá po nú'bi 'yøt'ase hangue bi nja ra du pa gathoguih; njabh nehe bi 'ñehe ra Zidada Jesucristo bi 'yøt'ase pa bi nja ra te pa nzantho.

15 Pe nú'ra ts'oqui bi 'yøt'a ra Adá hinga ra dangui ngu nú'ra 'baha bi unga Ajuq dega hñoj*a*'i. Po rá ngue rá ts'oqui 'nadra 'ñøhø bi nja ra du pa gatho, pe Ajuq po rá hñoj*a*'i bá pehna 'nadra 'ñøhø nehe pa da unga ra te pa nzantho ngu 'nara 'baha pa gatho ya ja'i po rá hñoj*a*'i nú' 'nadra 'ñøhø. Y nura 'ñøhø'go gue'q ma Zidadahh ra Jesucristo.

16 Ra ts'oqui dí tuhh por nú'bi 'yøt'a 'nada ra ja*i*' hinga ra dangui ngu nú'ra 'baha xa t'acju. Ajuq bi hñq'mba nguenda de nú' 'nadra ts'oqui, ne bi 'yε'mba ra du pa gatho ya ja*i*; pe 'mefa Ajuq po rá hñoj*a*'i bi unga nura 'baha'q masque ya ja*i* xi xqui 'yøthmq ndunthi ya ts'oqui, pe Ajuq bi mq gue ya hinte ma ts'oqui mi tu.

17 Ya gue bi ntate ra du po nú'ra ts'oqui bi 'yøt'a 'nada ra 'ñøhø, pe nubyá nú' to'o xa hñqani nú'ra 'baha xa unda Ajuq po rá hñoj*a*'i y xa hñqani nura noya gue nu'u ya hinte ma ts'oqui tu, nu'u ma go da ndq'u ja nú'ra te xa 'ñepu po rá ngue nú'bi 'yøt'a 'nada ra 'ñøhø, y nura 'ñøhø'go gue'q ma zi Hmuhra Jesucristo.

18 Hangue por nú'ra ts'oqui bi 'yøt'a 'nada ra 'ñøhø, Ajuq bi 'yε'mba ra du pa gatho ya ja*i*, y nehe por nú'ra hoga 'befi bi 'yøt'a 'nada ra 'ñøhø, Ajuq ena pa gatho ya ja*i* gue ya hinte ma ts'oqui tu'u ne umbabi'u ra te.

19 Po 'nara ts'o'yøde gá 'ñøhø, bi japi bi nts'oqui gatho ya meximhai, njabu nehe po 'nara hoga'yøde, ndunthi da t'embí gue ya hinte ma ts'oqui tu.

20 Pe 'mefa bi nja ra ley pa ma'na bi ndunthi ya nts'o'yøde. Y masque xa ndunthi ya nts'o'yøde, ma'na xa ndangui rá hñojai Ajuá.

21 Masque ra ts'oqui xi bi ntatehmä ngue'a bi nja ra du, pe ma'na bi ntate rá hñojai Ajuá, ngue'a po rá hñojai'a nu'a mä gue nuju ya hinte ma ts'oqui dí tuhu, ne xa 'racaguihu ra te pa nzantho po ma Zidadahua ra Jesucristo.

6

Nújua stá 'ueguehü de ra ts'oqui rí 'ñepi ga 'buhü 'nara 'ra'yo te co ra zi Hmu Jesucristo

1 Xibya, ¿te ga mañhu? ¿Ha gue ga sigui ga ñothu ya ts'oqui pa ma'na da ndangui rá hñojai Ajuá pa guecjua?

2 ¡Hina! ¡Hinda za ga beñhu njabu! Nujua ma'met'o ndí ohu ja rá 'ye ra ts'oqui, pe nubyá ya stá pøñhu, ya hindí ohu ja rá 'ye, ja ra uenda ya stá tuhu. Nu'bá ñhanja da za ga sigui ga ñothu ya ts'oqui?

3 ¿Ha gue hinguí padihu gue nújua stá nxisteheshu stá 'nathohu co ma zi Hmuuhu ra Jesucristo, ne nura ora dá nxisteheshu ja ra uenda dá tuhu con gue'a?

4 Nehe nú'a ra ora dá nxisteheshu, ja ra uenda dá nt'aguihu ngu bi nt'agui'a ngu 'ñena stí tuhu nehe, pa ngu bi yopa nte'a de ja ra du po rá mäca ts'edi Ajuá rá Dada, njabu necaguihu stá yopa ntehu ma'ra'yo pa ga 'buhu 'nara 'ra'yo 'mái.

5 Ngue'á nu'bá stá 'nathohá con gue'á ngue'á ja ra uenda stá tuhá ngu bi du'á, nu'bá ma ga 'báhá 'nara 'ra'yo 'mái ngu gra 'má'á, ngue'á ja ra uenda dá yopa ntehá ngu bi yopa nte'á de ja ra du.

6 Dí padihá gue ma ndaxjua 'máihá bi mpont'i mahyégui con gue'á, pa gue numa ndaxjua 'máihá nú'a mi pëpa ra ts'oqui, ngu ya xra huati pa ya hinga 'megohá de ra ts'oqui.

7 Ngue'á nu'a tó'o ya xa du, ya hingui o ja rá 'yé ra ts'oqui.

8 'Bá stá tuhá mahyégui co ma zi Hmuhá ra Jesucristo, dí camfrihá gue ga 'báhá con gue'á.

9 Ngue'á dí pahá gue ma zi Hmuhá to'o bi yopa nte de ja ya du, ya hingui pë'tsi te da yopa du'á, ne ra du hinda ma da yopa ntate de gue'á.

10 Ngue'á nu mi du'á, bi du 'na'quitho pa bi gutca gatho ma ts'oquihá, y ya hingui pë'tsi te da nu co ra ts'oqui. Y nubyá nu'á bi yopa nte y 'bái pa rá nsunda Ajuá.

11 Njabá necjá ga øthá ra uenda gue ya stá tuhá ne ya hindí pë'tshá te ga nuhá co ra ts'oqui, ne ya dí 'báhá pa rá nsunda Ajuá ngue'á dí 'nathohá co ma zi Hmuhá ra Jesucristo.

12 Hangue ya oxqui hophá ra ts'oqui da sigui da manda ja ri ndo'yohá nú'u ma da du. Oxqui hophá da ja'ahá gui 'yøthá nú'á go da ne ri ndo'yohá.

13 Oxqui sigui gui pëphá ra ts'oqui nú'á ja'ahá gui 'yøthá nú'á hingui ho. Nu'á gui 'yøthá, daphá ri tehá ja rá 'yé Ajuá pa gui 'yø'tuahá rá paha'á, ngue'á nu'ahá ja ra uenda ya xcá tuhá de ra ts'oqui ne xcá yopa ntehá ma'ra'yo. Hangue daphá ri ndo'yohá ne ri ts'ëdihá Ajuá pa gui pëphá rá 'bëfi'a.

14 Ngue'q nura ts'oqui ya hinda ma da ndaq de guecju, ngue'q ya hindí 'buhu ja rá hmandá ra ndaxjua ley, nubyá dí 'buhu ja rá hñojal'i Ajuq.

Nújh ndí ohu ja rá 'ye ra ts'oqui, ¿pa te ga yopa penjuni?

15 Nde'bhu, ¿ha gue ga øthu ya ts'oqui ngue'q dí 'buhu ja rá hñojal'i Ajuq ne ya hindí 'buhu ja rá hmandá ra ndaxjua ley? ¡Hina! ¡Hinda za ga beñhu njabhu!

16 Dí padihu gue dyá 'begohu de nú'a to'o dí øtehu. Nu'bhu guí øtehu ra ts'oqui go rá 'begoi'huhu'q ne go gue'q da ja'ahu guí 'medihu. Ha nu'bhu guí øthu Ajuq go rá 'begoi'huhu'q y nu'a da 'yøt'e pa guí 'buhu xá hñó ja rá thandi'q.

17 Pe jamadi Ajuq gue masque gá 'megohu de ra ts'oqui, pe nubyá ya xcá ndahu pa guí 'yøtehu con gatho ri muihu ra nt'utuate xa t'u't'ahu.

18 Ajuq bi zin'ahu de rá 'ye ra ts'oqui nú'a nguí pephuhu, pa go guí pephuhu'q ne guí 'yøthu xá hñó ngu ri ho'q.

19 Núna dí xi'ahu, dí hec'ahu ngu ya 'begu pa da zo ri mfenihu. Njabhu ngu xcá ndahu pa gá 'megohu ja ra ts'oqui ne nguí nts'o'yødehu, njabutho nehe ndahu ja rá 'ye Ajuq pa guí 'yøthu nú'a xá hñó, ne guí 'buhu xá nt'axi.

20 Nguetho nú'bhu nguí 'megohu ja ra ts'oqui, himi tsa guí 'yøthu nú'a xá hñó.

21 ¿Te ma thahq gá hañhu de nú'hu ya t'øt'e xmá nts'o nguí øthu? Ha nubyá grí ntsahu de gue'hu. Ngue'q nú'a ra thahq ri uni nú'hu ya t'øt'e xá nts'o, go gue'q ra du.

²² Pe nubyá ya hingyá 'begoħu de ra ts'oqui, ya gyá 'begoħu de Ajuq, hangue ya xcá hañħu 'nara danga thaqha, y nura thaqha'q go gue'q gui 'buhu xá nt'axi y rá ngat'si 'nara te pa nzantho.

²³ Nguetho nurá njut'i ra ts'oqui go gue'q ra du, pe nurá 'baha Ajuq go gue'q 'nara te pa nzantho nú'q da 'racju ngue'q drí 'nathohu co ma Zidadaħu ra Jesucristo.

7

Dí 'buhu co ra Zidada, hingue dí 'buhu ja ra ndaxjua ley

¹ Zi cuħu, nu'ahu guí padiħu ya ley, gue mientras ra ja'i te, pe'tsi da 'yøt'e ngu māngħa ra ley, pe 'bu da du, ya hina.

² Nja ngu 'nara 'bəħñä ra medinthäti, mientras te rá dāme pe'tsi da 'yøt'e nú'q māngħa ra ley degħi nthäti, pe nu'bū ya xa du rá dāme, nura 'bəħñä'q ya hingui 'bū ja nura ley'q, ne hindha ma da thu'mbabbi ra zinga medinthäti masque da nthätu ma'na ra 'ñøħø.

³ Pe nu'bū te rá dame, ne da meui ma'na ra 'ñøħø, nura 'bəħñä'q da thu'mbabbi ra zinga medinthäti; pe nu'bū xa du rá dāme, nura 'bəħñä'q ya hingui 'bū ja nura ley'q, ne hindha ma da thu'mbabbi ra zinga medinthäti masque da nthätu ma'na ra 'ñøħø.

⁴ Njabu necaguiħu ndí 'buhuhmä ja rá hmando ra ndaxjua ley. Pe nubyá ja ra uenda stá tuħu mahyegui co ra Zidada Jesucristo nu mi du'a, ne ya hindí 'buhu ja nura ley'q. Dá njahu ngu nú'q ra 'bəħñä bi du rá dāme ne bi nthätu ma'na, ngue'q nuju ya hindí 'buhu ja ra ndaxjua ley, ngue'q ya dá 'nathohu co ra Zidada Jesucristo nú'q to'o bi yopa

nte de ra du. Y stá njahhbu pa da za ga Øthh ya hogá 'befi pa rá nsunda Ajuq.

⁵ Ngue'a nú'bh ndí 'bhhu ja ma ndaxjua 'muihh xá nts'o, nura ley ma'na bi nupca ma mfenih pa dá Øthh nú'h ya ts'onc'at'i ndí pe'tshh, y nu'h mri mpefi ja gatho ma ndo'yohh pa dá Øthh ya ts'oqui ne pa xa zixcahmh ja ra du.

⁶ Pe nubyá ja ra uenda stá tuhh de ja ra ndaxjua ley, ngue'a ya hindí 'bhhu ja rá hmanda nú'a ra ley'q. Ya hindí ohh ja rá 'yε ra ley, hangue nubyá da za ga pephh Ajuq co 'nara 'ra'yo mfeni nú'a bi 'racjh ra Maca Ndahi, ne hingue ngu ma'met'o nú'bh ndí 'bhhu ja rá hmanda ra ndaxjua ley ne ndí pephh ngu nú'q xqui t'ofo.

Ra ts'oqui nú'q dí hahu

⁷ ¿Te ga beñhhbya? ¿Ha gue ra ndaxjua ley tu ra thai de ra ts'oqui? ¡Hina! ¡Hinda za! Ngue'a go gue'a bi 'ñutcagui te rá 'be'q ya ts'oqui. Ngue'a hinduí padi hmah ua ra ts'oqui pa dra hyøcua nú'q te pe'tsi ma'na. Dá padi asta nu mi 'ñengagui ra ley: "Oxqui hyøca nú'q hinga ri meti."

⁸ Pe nu ndá Øde nura hmanda'q, nuya ts'onc'at'i bi mpefi ja ma ndo'yo pa dá hyøque ndunthi ya t'ø'te, y njabh dá tu ra ts'oqui ngue'a hindá øt'e ngu nú'q manga ra ley, ngue'a nsi ra ley hingui tsa to da du ra ts'oqui.

⁹ Ma'met'o hinduí pahmaq ra ley, y ndí beni gue nduí 'bui xá hño ja rá thandhi Ajuq. Pe nu ndá padi ra ley, gue'bh dá padi tengu rá ndanggui ra thai ndí tu, ha nura ts'oqui ma'na bi nja rá ts'εdi pa bi cacagui ga pepi.

¹⁰ Njabʉ ra ley nú'ã ñã'tui ra te pa nzanthon pa to'o da cumplibi, bi 'ñutcagui gue ya dí nehi ra 'ñu pa ja ra du.

¹¹ Ngue'ã ra ts'oqui mi cacagui ga øt'a nú'ã mi hagahmaã ra ley pa hinga øt'e, hangue ra ley bi condenagui ga tu po rá ngue ra ts'oqui.

¹² Hangue ra mãca ley xá nt'axi y nú'ã ri manda'ã go gue'ã xá nt'axi ne xá hñó y øt'a ra hoga ts'utbi.

¹³ Nu'bá, ¿ha gue nú'ã ra hoga ley go gue'ã bi 'yøtca 'nara 'ñã pa xa zixca ja ra du? ¡Hina! ¡Hinga beñã njabʉ! Ngue'ã nuya ts'oqui stá øt'e go gue'ã bi 'yøtcagui nura 'ñã pa xa zixcahmã ja ra du. Y njabʉ xa fadi que nura ts'oqui xi ra cate, ngue'ã por nú'ã ra hoga ley, ra ts'oqui bi jaqui dá 'medihmaã. Hangue po ra ley bi hnequi gue ra ts'oqui nts'edi xá nts'o.

¹⁴ Dí padihʉ gue ra ley bá ehe de mahets'i. Pe nugui drá ja*ã*i dega ximhai, ne dí o ja rá 'yε ra ts'oqui, hangue otho ma ts'edi pa ga øt'a ngu nú'ã ri manda ra ley.

¹⁵ Nugui hindí padi nú'ã dí pεfi, ngue'ã hingo xi ma paha nú'ã dí pεfi, pe nú'ã ya 'bεfi dí utsa xcá thamfri ya dá øt'e.

¹⁶ Y nu'bá dí øt'e nú'ã hingui ho ne hingo ma pahaga, nu'bá numa pahaga ri nthε ngu mãnga ra ley, ngue'ã ra ley mã gue hinxá hñó nú'ã dá øt'e, hangue dí handi gue ra ley xá hñó.

¹⁷ Hangue njabʉ hingo de guecsε dí pεfi nuya t'øt'e. Nuya ts'onc'at'i dí pε'tsi ja ma ndo'yo, go gue'ã ri jaqui dí øt'a njabʉ.

¹⁸ Y nugui dí padi gue hinte ma t'øt'e xá hñó dí øt'e ja ma ndaxjua 'mãi, ngue'ã ga nehmaã ga øt'e

nú'a xá hñó pe hingui tsa ga øt'e.

¹⁹ Nguetho nura hñó dí ne ga øt'e, hindí øt'e, pe nú'a xá nts'o ne nú'a hingo ma paha pa ga øt'e, nu'á go gue'a dí øt'e.

²⁰ Pe nu'bá nugui ga øt'e nú'a hingo dí ne, nu'bá ha, hingo dí pefi nura 'bəfí'a, nuya ts'onc'at'i dí pe'tsa ja ma ndo'yo go gue'á ri jaqui dí øt'a njabá.

²¹ Hangue dí padi gue nzantho ri nda 'nara ts'edi ja ma ndo'yo, y ri mpefi njaua: 'bá dí ne ga øt'a nú'a xá hñó, hingui tsa ngue'a nzantho go dí øt'a nú'a hingui ho.

²² Ngue'a nugui de ja ma mfeni dí ho rá ley Ajua,

²³ pe ja 'nara ts'edi ma'na'ño nú'a ri nda ja ma ndo'yo. Nura ts'edi'a ri ntuncui ma paha, ne nzantho jaqui ga øt'a ya ts'oqui pa ma'na ri datc'agui'a.

²⁴ ¡Huecategui! Xibya, ¿to da ñangagui de nuna ts'edi ri nda ja ma ndo'yo nú'a tsixcagui pa ja ra du?

²⁵ Jamädi Ajua gue ya bi ñangagui'a po ra Zidada Jesucristo. Guehna nú'a dí mä: nugui de ma paha dí ne ga pepabi rá ley Ajua, pe rá ts'edi ra ts'oqui ri nda ja ma ndo'yo.

8

Ra te nú'a ja po rá ts'edi ra Maça Ndahi

¹ Nubyá, Ajua ya hinda ma da condenaguihá ni 'na de guecjhá nújhá drí 'nathohhá co ra Zidada Jesucristo ne dí 'yohhá ngu nú'a utcahhá ra Maça Ndahi, y ya hindí ø'tuahhá rá paha ma ndo'yohhá.

² Ngue'a Ajua xa ñangaguihá de rá ts'edi ra ts'oqui nú'a mi tsixcahhá ja ra du, y nubyá ra Maça

Ndahi go gue'á ri mandaguih₧ ne tsixcah₧ ja ra 'ra'yo te ngue'á drí 'nathoh₧ co ra Zidada Jesucristo.

³ Ra ndaxjua ley mi xicj₧ ndunthi ya 'b̥efi pa stá øth₧ hm̥aq̥, pe himbi za bi maxcah₧ pa stá øth₧ ngue'á ndí ø'tuah₧ rá paha ma ndo'yoh₧. Pe Ajuá h₧, xa maxcah₧ ngue'á bá p̥ehna rá T'₧, bi 'ñe bi nja'lí ngu núj₧ dyá 'yøt'ats'oquih₧ pa bi za bi unga rá m̥aca ndo'yo po ma ts'oquih₧, y njab₧ Ajuá bi hñacua rá ts'edi ra ts'oqui pa hinda sigui da nda ja ma ndo'yoh₧.

⁴ Ajuá bi 'yøt'a njab₧ pa da za ga øth₧ ya hogá 'b̥efi ngu ri manda ra ndaxjua ley, ngue'á nubyá go dí øth₧ ngu nú'á rá paha ra M̥aca Ndahi, y ya hindí øth₧ nú'á go rá paha ma ndo'yoh₧.

⁵ Ne dí p̥adih₧ nu'á tó'o ø'tua rá paha rá ndo'yo, hønse oda rá mfeni nú'á go da ne rá ndo'yo, pe nu'á tó'o ø'tua rá paha ra M̥aca Ndahi, nu'á h₧, oda rá mfeni hanja da 'yøt'ua nú'á ri ho ra M̥aca Ndahi.

⁶ Nguetho nu'á tó'o hønse oda rá mfeni ra ndaxjua 'm̥ai go gue'á ma da 'm̥edi. Pe nuto oda rá mfeni da 'yøt'e ngu nú'á ri ho ra M̥aca Ndahi, nu'á p̥e'tsa ra te nzantho né 'b̥ai te rá 'ñentho.

⁷ Nguetho nu'á tó'o oda rá mfeni ra ndaxjua 'm̥ai, go gue'á ri ncontraui Ajuá, nguetho hingui òte rá ley Ajuá ha nixi hinda za da 'yøt'e.

⁸ Nu'á tó'o ø'tua rá paha rá ndo'yo, hingui tsa da 'yøt'e ngu nú'á ri ho Ajuá.

⁹ Pe nu'ah₧ ya xcá tsoh₧b₧ nuri ndaxjua 'm̥ih₧, ne ya hinguí ø'tuah₧ rá paha ri ndo'yoh₧. Nubyá guí ø'tuah₧ rá paha ra M̥aca Ndahi ngue'á nu'á 'b̥ai ja ri corasoh₧. Y nu'á tó'o hingui p̥e'tsa ra M̥aca

Ndahi nú'qá bá pehna ra Zidada Jesucristo, nura ja'i'qá hingo rá meti ra Zidada Jesucristo.

¹⁰ Pe 'bú ra Zidada Jesucristo 'bui ja ri corasohú, masque ri ndo'yohú xa t'e'mbi da du po rá ngue ra ts'oqui, pe nuri ndahihú ma da 'mui pa nzantho ngue'qá ya hinte ma ts'oqui guí tuhú.

¹¹ Ajuá to'o bi japi bi yopa nte ra Zidada Jesucristo, go gue'qá ma da japi da yopa nte ri ndo'yohú nehe ngue'qá ra Macea Ndahi 'bui ja ri corasohú. Nú'qá ri ndo'yohú xa du, Ajuá ma da japi da yopa nte po ra Macea Ndahi nú'qá 'bui ja ri corasohú.

¹² Hangue ringue'qá zi cuhú, hinga mahyoni ga ø'tuabihu rá paha ma ndo'yohú ngue'qá ya hindí 'buhú ja rá hmanda'qá.

¹³ 'Bú go gui ø'tuahú rá paha ri ndo'yohú, nu'bú ma gui tuhú. Pe nu'bú co rá ts'edi ra Macea Ndahi gui hñacjú ya ts'ot'øt'e de ri ndo'yohú, nu'bú hingui ma gui tuhú.

¹⁴ Nguetho gatho nú'u to'o øt'e ngu nú'qá utuabi ra Macea Ndahi, go gue'qá yá båtsi Ajuá.

¹⁵ Nura Macea Ndahi bi t'acjú pa ya hinga 'megohú ja ra ts'oqui, hangue njabú ya hinga yopa ntsuhú. Nura Macea Ndahi bi t'acjú go gue'qá bi 'yøt'e pa dyá båtsiguihú Ajuá. Hangue po rá ts'edi ra Macea Ndahi dí emfú Ajuá: "¡Ma hmaca Dada'ihe!"

¹⁶ Nguetho ra Macea Ndahi gue'qá damajuani ja ma ndahihú gue yá båtsiguihú Ajuá.

¹⁷ Y dí pahú gue nuya båtsi gatho nú'qá te pe'tsa yá dada go yá meti nehe. Hangue necjú nehe ma metihú nú'qá te pe'tsa Ajuá, y mahyegui co ra Zidada Jesucristo ma ga hañhú nú'qá ma da 'racjú Ajuá ngu 'nara tsogui, pe mahyoni ga tséthú ya thogui ngu

bi z̄eta ra Zidada Jesu, pa nehe da za ga 'b̄hh̄ ja rá nsunda con gue'ā.

¹⁸ Dí p̄adi gue nuya ts'othogui dí thoh̄ nuya pabya ni ts'ā ri nhycuaui rá ndāngui de nú'ā ra nsunda ma ga hanth̄ 'm̄efa.

¹⁹ Gatho nú'ā xa hyoca Ajuā, ja ra uenda ngu t̄bgah̄ co ndunthi ra johya nu xcrá hnequih̄ ja rá nsunda Ajuā núj̄ yá b̄atsiguih̄'ā.

²⁰ Gatho nú'ā te xa hyoca Ajuā xmá hñohma pe 'm̄efa bi ts'oqui. Pe hingo de yá pahaseh̄'ā, go rá paha Ajuā pa bi njab̄, pe nu'ā bi 'yε'mbi gue da yopa hogui 'm̄efa.

²¹ Y nura pa'ā ma da uadi yá nzabi de gatho nú'ā te xa hyoca Ajuā, ngue'ā ma da yopa hogui ma'ra'yo. Hangue gatho nuya t'ōt'e ja, ya hindu ma da 'yo ja rá 'yε ra ts'oqui nu sta zixcaguih̄ Ajuā de nuna ra ts'oximhai pa grá 'b̄hh̄ ja rá nsunda núj̄ yá b̄atsiguih̄'ā.

²² Dí p̄ah̄ gue gatho nú'ā bi hyoca Ajuā, astabya ri sufri ngu ri sufri 'nara 'b̄ehñā ma da 'm̄ā rá zi b̄atsi, pe nu sta thogui yá ugui'ā, ma da haxamahai.

²³ Y hingue h̄onse nú'ā ya t'ōt'e bi hyoca Ajuā, necj̄ nehe drí tsah̄ ya ugui, ne dí ga'tsih̄, pe Ajuā xa 'racj̄ ra M̄aca Ndāhi ngu 'nara seña de ra johya ma ga pe'tsh̄, hangue dí t̄o'mh̄ gue nu xcrá 'b̄hh̄ ja rá nsunda Ajuā ma da 'ñudiguih̄ gue yá b̄atsiguih̄'ā co ma ndo'yoh̄ strá nsunda nsi ra nzabi ni ra ugui.

²⁴ Nu ndá mp̄oh̄h̄ bi t'acj̄ ra nth̄'mate gue ma ga 'b̄hh̄ hab̄ xá nsunda. Pe nu'b̄ ya dí hanth̄ nú'ā xa sicj̄ ga t̄o'mh̄, nu'b̄ ya hinga mahyonī ga ndø'mh̄ ngue'ā ya dí hanth̄.

25 Pe nu'bá dí tø'mhá nú'a hindí handathohá, nu'bá pe'tsi te ga tø'mhá asta hinga hanthá.

26 Nehe ra Máca Ndáhi 'bái pa da maxcahá, ngue'a de guecseguihá otho ma ts'edihá pa ga tsethu. Ngue'a nujá hindí páhá te ga aphá Ajuá nixi hanja ga ñáhá con gue'a. Pe ra Máca Ndáhi ri jacjá ga nga'tsihá masque hinda za ga mañhá te ga mañhá, nu'bá ra Máca Ndáhi ri bántebi Ajuá por guecjá.

27 Y Ajuá nú'a pátca ma mfenihá, pádi nú'a adi ra Máca Ndáhi ngue'a adi ngu nú'a rá máca paha Ajuá y ri bántebi Ajuá pa yá gamfri'a.

Ma ga ntatehá co rá mfats'i Ajuá

28 Nújá xa zoncaguihá Ajuá ngu nú'a xqui beni maya'bá, ne dí mádihá'a, dí pádihá gue nu'a ri supca ma tehá pa gatho nú'a da 'ñepcaguihá go pa ma hñohá.

29 Ngue'a Ajuá ya mi pácaguihá desde ra mádi, hangue nu'a bi huancahá ne bi hñuxcahá pa ga 'báhá ngu gra 'má rá T'u, pa njabá nura T'u'a dra cu madá de gathoguihá dyá cuhá.

30 Nujá bi hñuxcahá Ajuá pa ga 'báhá ngu gra 'má rá T'u, y hingue hónse'a, nehe bi zocjá pa dá camfrihá'a. Y hingue hónse'a, nehe bi xicjá gue ya hinte ma ts'oqui dí tuhá. Y hingue hónse'a, nehe ma da zixcaguihá ja rá nsunda.

31 Nubyá, ya dí páhá gue Ajuá 'bái con guecjá, nu'bá ñáhanja da za to da dácaguihá? Hinda za.

32 Ajuá bi unga rá 'ra T'u pa bi du po rá nguecjá. Nu'bá ñáha gue hinda 'racjá nehe mahyégui con gue'a gatho ma'ra te dí hoñhá?

33 ¿To'o da za da mambgah^u nuj^u yá hmadi^uguih^u
Aju^a? Jo'o, ngue'a Aju^a go guese'a xa m^a gue ya
hinte dí tuhu^u.

34 ¿To'o tsa da condenaguih^u? Jo'o, ngue'a ra
Zidada Jesucristo go gue'a bi du por guecju^u, y'mefa
bi yopa nte, y nuby^a bí 'ba*i* ja rá nsu ja rá 'ñei Aju^a,
y ja guehni brí bantebi Aju^a por guecju^u.

35 ¿Nda'a gue'a tsa da 'uegaguih^u de rá hmate
ra Zidada Jesucristo? ¿Ha gue ya ts'othogui, o ya
dum*i*, o ya njute, o ra thuhu, o ra 'ñáhe, o ra ntsu,
o ra du? Hina, ni 'na.

36 Ngu m^anga ra M^aca T'ofo hab^u ena njaua:
Nuje stá camfri'ihe, hangue nzantho t'ebgaguihe
da thoje

ngu 'nara zi d^etⁱ ho ra hyomgø.

37 Pe de gatho nú'a dí thoh^u, xi dí tateh^u po nú'a
to'o ri m^acaguih^u.

38 Hangue dí pah^u gue jo'o ni 'na to'o da za da
'uegaguih^u de rá hmate Aju^a, nixi nú'b^u ga tuhu^u,
nixi nuby^a dí tehu^u, nixi ya εnxε, nixi ya nda^a gá εnxε,
nixi nú'a jabya mapaya, nixi nú'a ma da nja 'mefa,

39 nixi nú'a ja mañ^a de mahets'i, nixi nú'a ja ri
ga'ti de ra ximhai; ni 'na de nú'^u xa hyoca Aju^a,
hindza za da 'uegaguih^u de rá hmate'a nú'a pescahu^u
ngue'a dí 'nathoh^u co ma zi Hmu^u ra Jesucristo.

9

Aju^a xa huahna ya me Israel

1 Nugui, nú'a dí m^a, dí m^anga majuani ngu rí
'ñepcagui ngue'a dí camfri ra Zidada Jesucristo.
Hangue nú'a ma ga m^a hingrá nc'uamba. Nu ja
ma mfeni dí padí xá hñ^o gue dí m^anga majuani

ngue'á go ra Macea Ndahi xicagui gue nú'á dí ma
gue'á majuāni.

² Xi 'raca 'nara ntsø'mi y nzantho zonga ma
mfeni.

³ Nugui, ga nehmá gue masque go ga 'mēdiga de
rá thandi ra Zidada Jesucristo, qué pa da mpøhø
ma'ra ma mixodyo'be nú'á hinxa gamfritho ra
Zidada Jesucristo.

⁴ Nú'á go gue'á ya me Israel. Ajuá bi hñuts'i'á
pa dyá båtsi'á, ne mi utuabi'á rá macea nsunda'á
ja rá ndanija'á, ne bi gohui'á 'raya cohi. Nehe
bi umbabi'á ra macea ley, ne bi 'ñutui hanja da
xøcambeni'á ja rá nija'á. Nehe Ajuá bi ña'tuabi'á ya
hñá'ti.

⁵ Nuyá xita'á go gue'á ra Abrá ne ra Isaac ne ra
Cobo ne yá t'á, y ja nuya ja'i'á ja bi 'ñe bi nja'ini
ra Cristo nú'á bá pøhna Ajuá pa da ndá, y nu'á go
guese'á Ajuá, y go gue'á rá mëti gatho nú'á te ja ne
'baí. Drá nsunda'á pa nzantho. Njabé gue'á.

⁶ Pe hiní 'ñepi ga beñhá gue Ajuá hinxa cumpli rá
noya co ra hnini Israel, ngue'á Ajuá xqui ña'tuabi
da japi nura hnini'á, pe hingue gatho ya me Israel
go gue'á rá hnini Ajuá.

⁷ Masque bi 'mái ndunthi yá 'beto yá mbong'beto
ra Abrá, pe hingue gatho'á t'øt'a ra uenda gue yá
båtsi majuāni, hønse nú'á yá båtsi ra Isaac. Ngue'á
ja ra Macea T'ofo ena gue Ajuá bi xipabi ra Abrá
njaua: "Go dri 'beto yá båtsi ra Isaac."

⁸ Nubyá ne da 'ñena gue hingo gatho nuya båtsi
de rá ji ra Abrá go gue'á yá båtsi Ajuá, pe hønse nú'á
bi 'mái dega hñá'ti ngu bi 'mái ra Isaac.

⁹ Guehna ra hñá'ti bi ña'tuabi ra Abrá, bi
'ñembabi Ajuá: "Rijëya ngubya, ma ga yopa ehe ga

c'aq'ts'a'i, ha nura Sara ma da mε'tsa 'nará t'uh."

10 Y hingue hønse ra Isaac bi huahna Ajuq, nehe ra Rebeca bi 'mə yoho yá t'uh de 'nadra dada, go gue'q ndu ma xitahu ra Isaac, y de nú'uh yoho ya t'uh, 'natho bi huahna Ajuq nehe.

11 Y nú'buh hinxqui 'məitho nú'uh ya t'uh ne hinte xqui 'yøt'atho nú'q xá hñø o nú'q hinxá hñø, Ajuq ya xqui huahna 'na de gue'uh, pa njabuh da hnequi xá hñø gue nu'á huahna ya ja'i hingue po yá 'bøfí'uh pe po nú'q xa beni'q, ngue'q nu'á zohni nú'q to'o go da ne'a.

12 Hangue ante da 'məi nú'uh yoho ya t'uh, Ajuq ya xqui 'ñembabi yá nanaq njaua: "Nura cu mada ma da məpi nú'q mbøtsi."

13 Y ja ma'na ra xeni de ra Måca T'ofo ma mahyøgui habuh Ajuq ena njaua: "Dá mədi ra Cobo ha nura Esaú dá utsa."

14 Nu'bø ¿xi te ga mæñhøbya? ¿Ha gue ga eñhu gue Ajuq hingui øt'a ra ts'utbi xá hñø? Hina, hinga beñhu njabuh.

15 Ngue'q go guesc'q pe'tsa ra nsəqui, hangue bi 'ñemba ra Moise njaua: "Nugui dí huequi nú'q go ga ne ga huequi."

16 Hangue dí pahuh gue 'nara ja'i hingui tsøtua rá hmøte Ajuq ngue'q go da nesø ra ja'i, nixi ngue'q da 'yøt'ase ra ts'ødi. Hina, go Ajuq beni sehe to'o gue'q ma da huequi'a.

17 Nehe ja ra Måca T'ofo xa t'ofo gue Ajuq bi xipabi ra Faraó nú'q mrá nda Egipto, y bi 'ñena njaua: "Stá hux'a'i pa gui nda, ngue'q dí ne da hneca ma ts'ødi ja gue'i pa da fødi to'ogui ne tengu ma ts'ødi ja gatho ra ximhai."

18 Hangue ringue'a dí pahu gue Ajuq ri huequi nú'q go da ne'q y ri japi da necio nú'q go da ne'q.

19 Nu'bú, da ne 'nara ja*'i* da 'ñengui: "Nu'bú ¿hanja Ajuq ri condena ya ja*'i*? ¿To'o gue'q xa c'a'tsuabi nú'q rá paha'q?"

20 Pe nugui ga thátuabi'q ne ga embi: "¿To'o'igue pa guí nø'tua Ajuq? 'Nandi gue ra ts'e dega dohmi ma da nø'tuabi nú'q to'o bi hyoqui ne da 'ñemb*i*: ¿Pa te xcá hogagui njaua?"

21 Nura hyocatraste tsa da hyoca nú'q go da ne. Nu'á há ra ts'*edi* pa da hyoca de 'nadra bóhai 'nara ts'e dega nsu y nu ma'na pa ra 'befi hingue dega nsu."

22 Njabu nehe Ajuq masque mi ne xa 'ñudi gue ja rá ts'*edi*'q ne nu'á ri castiga ya ts'o'mai gá ja*'i*, pe nu'á desde maya'bu xa me'tsuabi ndunthi ra pasencia ya ts'o'mai gá ja*'i*, pe 'mefa ma da castiga'u ngu xa beni y ngu nú'q rí 'ñepabi'u.

23 Nu'á bi 'yø't'a njabu pa bi 'ñudi tengu rá ndangui rá nsunda ja guecju, ngue'q xi xa mescaguihu ra nthecate nú'u to'o xa beni desde maya'bu ma ga 'buh'u 'nadbu ja rá nsunda'q.

24 Nu'á xa zoncahu pa ga 'buh'u con gue'q, masque dyá xodyohu o hindyá xodyohu.

25 Ra bádi Osea bi 'yofo de guehna ja ra Maca T'ofo gue Ajuq bi 'ñena njaua:

Ma ga hu'mbab*i* gue ma hnini nú'u hingue ma hninihmá,

y nú'u hinduí mádihmá, go gue'u ma ga mádi.

26 Nu habu bi t'embabi ya ja*'i* njaua: "Nu'ahu hingo ma hninihu",

nuni ja guehni ma da thu'mbab*i* gue go gue'u yá t'u Ajuq nú'q te.

27 Nehe ra bədi Isaía bi mə de ra hnini Israel, y bi 'ñena: "Masque ya me Israel da ndunthi ngu rá ndunthi ra 'bomu ja ra ñəngā ndehe, pe husthoho to'o ma da mpøhø de gue'ə.

28 Ngue'ə Ajuə masectho da huata ndunthi de gue'ə ngu nū'ə xqui 'yε'mbi asta hinda gohi 'na zi tøitho."

29 Nehe go guet'ə ra Isaía bi 'yofo 'mεt'o ja ma'na ra xeni de rá t'ofo'ə, ne bi 'ñena:

'Bə Ajuə nū'ə ri ndə de ya mundo εnxε mahets'i
hinxə huegaguihə ne hinxə zogaguihə
hmaha 'raya ja'i,
nu'bə stá njahə ngu bi nja ra hnini Sodoma ne
Gomorra nū'ə bi nhuati gatho.

Ya me Israel ne ra məca hogə t'øde

30 Nu'bə dí pahəbya gue ya ja'i hingyá me Israel nū'ə himbi 'yøt'a ra ts'edi pa da 'məi xá hño co Ajuə, go gue'ə ya 'bəi xá hño con gue'ə, ngue'ə ya xa gamfribi rá noya'ə.

31 Pe nuya me Israel mi øt'a ra ts'edi pa da 'yøt'a nū'ə mənga ra ndaqjua ley pa xa 'məhma xá hño co Ajuə, pe nu'ə himbi za bi 'məi xá hño con gue'ə.

32 ¿Hanjə himbi za bi 'məi xá hño? Himbi za ngue'ə mi honi da 'məi xá hño co Ajuə hønda po ya 'bəfi nū'ə mənga ra ley pe hingue po ra jamfri de ra Zidada Jesucristo. Hangue nu'ə bi hñəxa 'nara mfe'tse ja nū'ə xa t'embabi "ra Mfe'tsado."

33 Ngu ena Ajuə ja ra Məca T'ofo:
Dí pəgui nuni Sión 'nara do pa da mfe'tsa ya ja'i,
'nara dəngā do nū'ə japi da dagui,
pe nu'ə tó'o da gamfri'ə hinda ma da 'bε rá tsa,
ngue'ə nū'ə xa gamfri gue'ə majuəni.

10

¹ Zi cuhu, xi dí ne con gatho ma coraso gue da mpøhø ra hnini Israel, y gue'q dí apabi Ajuq.

² Dí damajuqni de gue'u gue xi øt'a ra ts'ødi pa da deni Ajuq, pe hingui øt'e'u co ra mfadi.

³ Ngue'q nu'u hingui tso yá mfeni nú'q xa mãnga Ajuq de hanja da za da 'mai xá hñø ja rá thandi'a, ne nu'u ri 'ramanu de guese'u pa da 'mai xá hñø hmahq ja rá thandi'a, hangue nu'u fe'tsuabi nú'q ma Ajuq.

⁴ Ngue'q pa nú'u to'o camfri ra Zidada Jesucristo ya hinte rí muui ra ndaxjua ley pa da za da 'mai xá hñø ja rá thandi Ajuq.

⁵ Ra Moise bi mã de nú'u to'o da demba ra ndaxjua ley pa da 'mai xá hñø ja rá thandi Ajuq, ne bi 'ñena gue nu'q tó'o da 'yøt'e gatho ngu nú'q mãnga ra ley, go gue'q da zædi ra te ngue'q xa 'yøt'e gatho ngu ri manda.

⁶ Pe nu'q tó'o da gamfri ra Zidada Jesucristo pa da 'mai xá hñø ja rá thandi Ajuq, ja ra Maca T'ofo mãnga njaua: "Oxqui bensehe njaua ja ri coraso ne gui 'ñena: ¿To'o da za da bøxa ja mahets'i? —nuna guehna pa da tsincahu ra Zidada Jesucristo.

⁷ Nixi oxqui bensehe njaua ja ri coraso gui 'ñena: ¿To'o da za da gai asta habu bí 'bu nú'u xa du?" —nuna guehna pa da yopa tsi ra Zidada Jesucristo de ja ya du.

⁸ Nu'q xá hñø gui beni, ngu nú'q mãnga ra Maca T'ofo ne ena: "Ya xcá 'yøde nú'q xa mãnga Ajuq, y nú'q xa mañ'q xa zo ja ri mfeni, y nu'q go gue'q ya xcá mã." Njabu mãnga ra Maca T'ofo. Y nú'q

xa mā̄ga Ajuā go guehna ra noya dega jamfri dí mañhū, ne ena njaua:

⁹ Nu'bū gui mā̄ gue ra zi Hmu Jesu go gue'a ri Hmu, ne 'bū gui camfri ja ri coraso gue Ajuā ra Dada bi 'yōt'e pa bi yopa nte'a de ra du, nu'bū ma gui mpøhø.

¹⁰ Ngue'a nu'bū ga camfrihū ja ma corasohū, nu'bū Ajuā ma da mā̄ gue ya hinte ma ts'oqui dí tuhū, y nu'bū ga mañhū gue dí camfrihū ra zi Hmu Jesucristo, nu'bū ga mpøhøhū.

¹¹ Ngue'a enga ja ra Mā̄ca T'ofo njaua: "Nu'a tó'o da gamfri'a hinda ma da 'be rá tsa, ngue'a nú'a camfri gue'a majuanī."

¹² Ra Mā̄ca T'ofo bi 'ñena gue nu'a tó'o da ne da gamfri, dā̄ gamfri, ngue'a otho ni 'nara nthahni dega xodyo ni nú'u hingyá xodyo, ngue'a ra Zidada go gue'a ra Zidada pa gatho, nehe ra memati'a pa gatho nuto da hyomba rá mfats'i'a.

¹³ Ngue'a ra Mā̄ca T'ofo ena gue gatho nuto da 'yapa ra Zidada da mpøhø, da pøhø'a.

¹⁴ Pe ñhanja da za da 'yapabi 'na gue da pøhø 'bū hingui camfri gue 'bū? Y ñhanja da za da gamfri 'bū hinxa 'yōde de gue'a? Y ñhanja da 'yōde 'bū jo'o to'o da xipabi?

¹⁵ Y ñhanja da za to'o da ma da mā̄nba rá noya Ajuā 'bū hinto xa mēhni? Y ya xa 'bēhni nú'u to'o mā̄nba rá noya Ajuā, ngue'a enga ja ra Mā̄ca T'ofo: "¡Hangu ra johya dí pe'tshū ngue'a xa zøhø nú'u to'o bra hñā 'nara hoga t'ōde gue gatho ma da 'mái te rá 'ñentho!"

¹⁶ Pe hingue gatho ya ja'i xa ne xa 'yōde ra mā̄ca hoga t'ōde. Ngu xqui mā̄ngā ra bā̄di Isaía maya'bū,

ne bi 'ñena: "Zi Hmu, hinxaxa ne to xa gamfri numa noyahu."

¹⁷ Hangue pa da za da gamfri 'na, mahyoni da 'yøde 'na, y mahyoni dra hma de ra Zidada Jesucristo pa njabu da nt'øde de gue'a.

¹⁸ Pe dí ena: ¿Ha gue hinxaxa 'yøde'u? ¡Haha, xi mazuani ya xa 'yøde'u! Ngue'a enga ja ra Maca T'ofo:

Gatho ja ra ximhai xa nt'øde yá noya'u.

Haha gatho maxøgue ra ximhai xa njabu.

¹⁹ Ma'na'qui dí ma: ¿Ha gue himbi unga nguenda ya me Israel? Haha, bi unga nguenda, ngue'a ra Moise bi ma rá mudi gue Ajua bi 'ñena:

Nugui ma ga japi nú'u ya ja'i hingo ma hnini hma,
y nu'ahu ma da zøt'a ri mehu por gue'a.

Por nuya japi ma ga umba ya 'ñamfadi gá ja'i,
nu'ahu ma da bø ri cuehu.

²⁰ Nepu ra baqdi Isaía himbi ntsu bi ma gue Ajua bi 'ñena njaua:

Nu'u himi hongagui go gue'u bi zacgui,
ha nu'u himri 'ñanigui dá ma dá tsudiga'u.

²¹ Nehe bi 'ñena de ya me Israel gue Ajua bi 'ñena njaua: "Nugui hindá tsaya dá zofo nuya ja'i pa xa ñobrihma, pe nu'u himbi ne bi 'yøde ngue'a xi ya ts'o'yøde ne ya nøt'e."

11

Ajua bi huahna 'raya me Israel hangue nu'u bi mpøhø

¹ Nu'bu, ¿ha gue ga beñhu gue Ajua xa hyøpu rá hnini? ¡Hina, hinhyamu! Ngue'a nequi drá me Israel stí 'ñehe de yá ja'i ra Benjami de rá ji ra Abrá.

² Ajuá hinxá zogui rá hnini nú'a bi 'ñembi gue go rá hnini'a de rá mudi. ¿Ha gue hinguí pahú te māngá ra Māca T'ofo habú mā de ra Elíá, gue nu'a mi mānbabi ra hnini de Israel co Ajuá? Ne bi 'ñena njaua:

³ “Ma zi Hmu'i, nuna hnininá xa hyop'a'i gatho ri 'mehni, ne xa huata gatho ri ata. Y de gatho nú'u to'o mi camfri'i hónsegui dí pongui, y nu'u xi honi hanja da hyogaguihma.”

⁴ Nu'bá Ajuá bi dātuabi njaua: “Dí pe'tsitho yoto 'mo ya 'ñóhø pa da nsundagui, nú'u hinxá ndandiñahmu ja rá thandi ra c'oi Baal.”

⁵ Nehe njabú nuya pabya xa gohi hónse 'na zi tui ya me Israel nú'u xa huahna Ajuá co rá hñoya'i.

⁶ Y 'bú bi huahni co rá hñoya'i, nu'bá hingue po yá 'befi øt'e'u. 'Bú di gue'a dega 'befi hmá, nu'bá Ajuá hindi øt'e co rá hñoya'i.

⁷ Xibya ¿te ga beñhú de nú'a thogui ya me Israel? Nu'u ya me Israel mi ndunthi, himbi zádi hanja da za da 'mái xá hñó co Ajuá, pe nu'u 'na tui xqui thahni, nu'u hā, bi za bi 'mái xá hñó ja rá thandi Ajuá. Y nu'u ya me Israel mi ndunthi, bi meguibí yá mfeni, y himbi ne bi gamfri nú'a bi māngá Ajuá.

⁸ Ngu xa nt'ofo ja ra Māca T'ofo: “Ajuá bi japi'u bi mpumfri, bi japi bi ngoda pa hinda hyandi, nehe bi japi bi ngogú pa hinda 'yøde asta mapaya.”

⁹ Y ra Davi bi mā de ya japi xqui t'umba ya me Israel, bi t'ents'ua ra 'ñá ne bi 'ñena njaua:

Nuyá mexa da 'bø'tsuabi gue'a da ngu 'nara xit'a
ne 'nara trampa habú da zo'u,

y ja da japini da gut'i nú'a tu'u.

¹⁰ Dá njot'a yá da'u pa hinda hyandi,

y dá ndoqui nzan̄tho co yá 'bats'i ri du.

Ajuā hinxa 'mēdi pa nzan̄tho nurá hmate co ya xodyo, hangue nū'ū hingyá xodyo rí 'ñepi da su yá jamfri

¹¹ Nu'bá, xi nū'á, ¿ha gue xa 'b̄etuabi rá hmate Ajuā pa nzan̄tho po yá 'ñajamfri? ¡Hina, hin-hya'má! Pe po yá nts'o'yøde'ú bi zá ra mpøhø gatho ma'ra ya hnini, pa njabú da nuhu yá mfeni ya me Israel pa da yopa hñani'ú ra japi ngu nū'a xa hñanga ma'ra ya hnini hingyá xodyo.

¹² Ya gue po rá nts'o'yøde ra hnini Israel bi nja ra hñó pa gatho ya meximhai, ne bi nja 'nara dāngā japi pa nu ma'ra ya hnini hingyá xodyo, nu'bá ¡tengu hm̄a ra japi da hñanga nū'ú hingyá xodyo nū'a ra pa ya xodyo da gamfri Ajuā!

¹³ Nú'ahú hingyá xodyohú, ja'a dí ne ga xi'ahú. Ajuā bi hñuxcagui dega apostol pa gue'ahú nū'ahú hingyá xodyohú, hangue dí e'tsua rá nsu ma 'befi

¹⁴ pa xahm̄a da za ga nupa yá mfeni 'ra de nū'ú ma mixodyo'be da ne da hñanga nehe nū'a ra japi xcá hañhú, ne da mpøhø'ú.

¹⁵ Ya gue Ajuā bi hyepú ya xodyo ne go bi japi gatho ya meximhai ngue'a bi 'yøt'e pa bi za bi 'mái xá hñó con gue'a, nu'bú ¡tengu ra japi ma da umbabi'ú nu sta yopa munts'a ya xodyo ma'na'qui! Ne nura japi'a go gue'a 'nara 'ra'yo te.

¹⁶ Nu'bú Ajuā bi huahna ya mudi xita de ra hnini Israel pa dyá m̄eti'a, nu'bú gatho ra hnini Israel go rá m̄etitho Ajuā, nja ngu 'nara 'bai gá za, 'bú Ajuā ri japa yá 'yú, nehe yá 'yeza njapi, y nehe nja ngu ya hme, 'bú ra mudi hme njapi, nu'bú gatho ra bola júni njapi.

¹⁷ Ngu 'nara 'bai gá hogo olivo da ts'εcua 'nará 'yεza ne da cueta 'nará 'yεza ra mbǣngä olivo pa nu'á da zipa rá ngui rá 'yü nú'ä ra hogo olivo, njabü nehe 'raya xodyo bri t'eque de Ajuä ne nú'ahü hingyá xodyohü go xra hmunts'a'iħü pa dyá hnini'iħü Ajuä nehe, ne xcá hñanilħü yá japi Ajuä.

¹⁸ Masque'ä oxqui ndǣnguiħü de ya xodyo, ngue'ä guí padiħü gue hingo ya 'yεza ri umba ra te yá 'yü ra za, nuya 'yü go gue'ü ri umba ra te ya 'yεza.

¹⁹ Nu'ahü ma gui 'ñenahü: "Ya 'yεza bri ts'εqui pa bi za bri juetcaħħü."

²⁰ Majuani, bri t'eque'ü, pe bri t'eque ngue'ä himbi ne bi gamfri'ü. Ha nu'ahü ya rá hnini'iħü Ajuä ngue'ä guí camfriħü. Hangue oxqui ndǣnguiħü. Nu'ä gui 'yøthü, tsuhü Ajuä.

²¹ Nu'bü Ajuä xa castiga ya xodyo nú'ü to'o ngu ya 'yεza hingá njuete, nehe nú'ahü hingyá xodyohü y guí njahü ngu ya 'yεza xa njuete, da za da castiga'iħü nehe.

²² Hangue dá zo ri mfenihü nú'ä bi 'yøt'e Ajuä, njabü ngu ra hoja'i, njabü ra zate nehe. Bi nhyoja'i con gue'ahü, ha nu'ü ya xodyo bi nts'o'yøde, bi 'ueque'ü. Hangue nu'ä mahyoni gui 'yøthü, sigui gui 'buhü ja rá hñojal'i, ngue'ä nu'bü hina, da 'uec'a'iħü nehe.

²³ Y nehe nuya xodyo nu'bü hinda sigui yá 'ñajamfri, nu'bá dra yopa cuete ja ra 'bai gá olivo habü mi tøgue'ü, ngue'ä Ajuä ja rá ts'edi pa da yopa cuete'ü.

²⁴ Ngue'ä 'bü nú'ahü hingyá xodyohü ngu gyá 'yεzahü de 'nara mbǣngä olivo, xa ts'εc'ahü de ri

'baihu, y bi za bri juet'ahu ja ra hog a olivo masque nu'ahu grá mbanga olivohu, jxihmaq ya xodyo gue go gue'u ya 'yeza yá meti ra hog a 'bai gá olivo, ma'na da za da ncuete ma'na'qui ja rá 'bai!

Rá ngats'i ma da mpøhø ra hnini de Israel

25 Zi cuhu, dí ne gui padihu nuna mfaqdi xqui nt'agui hmahaq. Dí ne gui padihu pa hingui beñhu gue hønse'ihu xa huahn'ahu Ajuaq. Pahu gue masque Ajuaq xa japi xa megui yá mfeni ndunthi ya me Israel, pe 'ra de gue'u xa me'tsitho ja rá hnini'aq. Pe hingue pa nzantho ma da megui yá mfeni, hønse asta hinda zøxa ra 'bede de nuya ja*á* hingyá xodyo nú'u ma da mpøhø.

26 Nepu de gue'aq gatho ya me Israel ma da mpøhø. Ma da nja ngu xa t'ofo ja ra Maca T'ofo ne ena:

Nuni Sión nú'aq rá hnini Ajuaq ja ma drí 'ñehni ra ñante

nú'aq ma da xacuabi yá ts'ot'ot'e ya me Israel nú'u yá ja*á* i ra Cobo.

27 Y nu xcrá xacuabi yá ts'oqui'u,

ya stá cumpli ma cohi nú'aq stá cohi con gue'u.

28 Pa da za da ntenga ra maca hog a t'øde ja ma'ra ya hnini ngu xa beni Ajuaq, nu'á xa hyanda ya xodyo ngu yá ncontra'aq, pa go da jap'a'ihu nú'ahu hingyá xodyohu. Pe Ajuaq maditho ya xodyo po rá ngue yá xita'u nú'u bi huahni'aq.

29 Ajuaq hingui pata rá mfeni. Nú'aq da uni, hinda ma da hñaqui, ne hinda ma da hyepu nú'u to'o xa huahni'aq.

30 Nú'ahu hingyá xodyohu hingüí camfrihmaq Ajuaq, pe nubyá co rá nthecate Ajuaq bi jap'a'ihu

ngue'ä ya xodyo himbi ne bi gamfri ra zi Hmu Jesucristo.

³¹ Nubyá nuya xodyo bi 'ñagamfri, pe bi njabü pa 'mefa, co rá nthecate Ajuä da japi'ü ngu bi jap'a'iħü.

³² Njabü Ajuä bi zotho gatho co yá 'ñajamfri, gue dya xodyo gue hindya xodyo, pa 'mefa da huequi'ü mahyegui.

³³ ¡Xi ra dängui rá mfadi Ajuä, ngue'ä padi gatho nú'ä t'ot'e, y padi hanja da 'yot'e gatho nú'ä go da ne! Hindza za to da badi gatho nú'ä te beni Ajuä, ne hindza za to da badi hanja ot'e nú'ü ya danga 'befi ot'e'a.

³⁴ ¿To'o gue'ä pätuabi rá mfeni Ajuä? y ¿to'o gue'ä xa 'yo'mbabí rá 'ñu'ä?

³⁵ Y ¿to'o 'met'o xa nja te xa umbabi Ajuä, pa njabü Ajuä da co'tsuabi'ä?"

³⁶ Nguetho go guese'ä bi hoqui gatho nú'ä te ja, y gatho o ja rá 'ye'ä, y gatho'ü pa rá nsunda'ä. Y nu'ä drá nsunda pa nzantho. Njabü gue'ä.

12

Ga umfü Ajuä gatho ma tehü pa ga pephü ngu ne'ä

¹ Nubyá, ma zi cu'ihü, xcá hyanthü rá ndängui rá nthecate Ajuä xa 'yotcahü. Hangue dí bante'ihü gue gui daphü Ajuä gatho ri tehü. Gue'ä 'nara hñä'ti strá nt'axi ngu nú'ä ri ho'ä, ngue'ä nu'bü güí øthü njabü, güí xøcambeniħü Ajuä co ri corasohü.

² Oxqui tenbahü yá 'mai nú'ü ya ja'i 'yo ja ra ts'oqui. Nu'ä gui 'yothü, tenda ri 'ra'yo mfenihü pa njabü xi gui 'buhü 'nara 'ra'yo 'mai, y 'bu güí

njahahbu ma gui patuahu nda'q rá paha Ajuq gui 'yøthu, y nú'q rá paha'q gue'q nú'q gui 'yøthu nú'q xá hño ne nú'q ri ho'q, ne gui 'buhu xá hño ja rá thandi'q.

³ Ajuq xa 'racagui nuna ra nsu dega apostol po rá hñoja'i, hangue ma ga xi'ahu nda'q rí 'ñepi gui 'yøthu. Oxqui ma gui beñhu gue gyá danguihu y masque hina. Benihu xá hño ne hyandasehu hangu rá ndunthi ri jamfrihu nú'q xa 'ra'ahu Ajuq cada 'na de gue'ahu.

⁴ Ngue'q nja ngu ma ndo'yohu dí pe'tshu ndunthi ya xeni pe gatho ya xeni hingue 'nada yá 'befi pefi.

⁵ Njabu nehe masque dí ndunthihu, pe dí 'nada ra ndo'yohu co ra Zidada Jesucristo, y gatho nú'q ngu dyá xenihu de 'nada ra ndo'yo.

⁶ Ne 'rama'na'ño ya mfadi ne ra ts'edi xa 'racaguihu Ajuq po rá hñoja'i'q pa ga pefihu nú'q ra 'befi xa 'racaguihu. 'Bu 'nara cu xa t'umbabi 'nara ts'edi pa da manba rá noya Ajuq, dá mañ'q ngu rá ndunthi ra jamfri pe'tsi'q.

⁷ Nu'q tó'o xa t'umba ra ts'edi pa da mfaste, dá mfaste. Ha nu'q tó'o xa t'umba ra ts'edi pa da nxahnate, dá nxahnate.

⁸ Nu'q tó'o xa t'umba ra mfadi pa da unga ra ts'ofo, dá nzote'q, ha nu'q tó'o xa t'umba ra ts'edi pa da unga 'nara mfats'i, dá uni con gatho rá mui. Nu'q tó'o xa t'umba ra ts'edi pa da ndq, dá ndq con gatho rá mfeni, ha nu'q tó'o xa t'umba ra ts'edi pa da mats'i nú'u to'o othobi, dá mats'i con gatho rá mui.

Nú'q rí 'ñepi da mefi ra gamfri

9 Dá nja ri hmateh^u pa gatho ya ja'i, pe hingue de maxøts'etho. Ùtsah^u nú'a xá nts'o, y tenh^u nú'a xá hñó.

10 Mádih^u 'na ngu 'na co ra hmate nū'a xa 'ra'ah^u Aju^a ngue'a gyá cuh^u, ne 'ñumbah^u ra t'equ'ei 'na ngu ma'na.

11 'Yøth^u ri 'befih^u con gatho ri ts'edih^u. Ostí ma da zu'ah^u ra ndaññeí. P^epabih^u ma Zidadah^u ra Jesucristo con gatho ri muíh^u.

12 Johyah^u ngue'a guí tø'mh^u ma gui 'buh^u ja rá nsunda Aju^a. Tséth^u gatho ya ts'othogui, ne oguí tsayah^u gui 'yaph^u Aju^a.

13 Faxh^u ya cu nū'u hingui tsapi, ne umf^u ntsaya nū'u to'o tsøñ'a'ih^u.

14 'Yaph^u Aju^a da mats'i nū'u to'o ø't'ah^u ra nts'o'm^ui, oxqui tsañh^u'u.

15 Johyah^u co nū'u to'o ri johya, ne nzonih^u co nū'u to'o zoni.

16 'Buh^u mahyegui co 'nadra hmate, oxqui 'ñets'ih^u nixi gui 'uegueh^u de ya zi hyoya cu. 'Yoh^u mahyegui con gue'u. Oxqui beñh^u de ri mfeniseh^u gue gyá bámhyah^u.

17 Oxqui ø'tuah^u ra nts'o'm^ui nū'a to'o da 'yø't'ah^u ra nts'o'm^ui. Nu'a gui 'yøth^u, gui jama-suuh^u gui 'yoh^u xá hñó ja yá thandi gatho ya ja'i.

18 'Yøth^u 'nara ts'edi asta hab^u da za pa gui 'buh^u 'nara hogam^u con gatho ya ja'i.

19 Ma zi hmadi cu'ih^u, oxqui co'tsuah^u nū'a da 'yø't'ah^u ya ts'o'm^ui, tsocuathoh^u Aju^a, ngue'a Aju^a ma ja ra Maça T'ofo ne ena: "Nugui hønsegui tsa ga co'tsuabi nū'u to'o øt'a ra nts'o'm^ui, nugui go ga unga ra njut'i."

20 Nehe ena njaua: “Nu'bu ri ncontra tsu ra thuhu, umbabi te da zi, ha nu'bu tsu ra nduthe, umba ra dehe da zi. Nu'bu gui 'yøt'e njabu, nu'bu nu'á da ntsø'mi ndunthi.”

21 Oxqui hoñhu hanja gui 'yøthu 'nara 'ñu. Gatho nú'á to'o da 'yøt'ahu 'nara 'ñu, coltsuabi co 'nara hño, y njabu ma gui ntatehu de ra 'ñu.

13

1 Gatho ya ja'i rí 'ñepi da 'yøte nú'u to'o hä ra ts'utbi, ngue'á go Ajuq xa hñuxa gatho ya ts'utbi ja ra ximhai. Nehe go gue'á xa hñuts'i nú'u to'o hä ra ts'utbi.

2 Hangue nu'u tó'o nø'tua ra ts'utbi, go gue'u nø'tua nú'á xa manda Ajuq nehe. Y nu'u tó'o nø'tua ra ts'utbi, go honse ra castigo.

3 Ya ndaq hinxha thuts'i pa da zu nú'u to'o øt'e xá hño, nu'á xa thuts'i pa da zu nú'u to'o hingui øt'e xá hño. Hangue nu'bu hinguí nehu te da xi'ahu nú'u to'o hä ra ts'utbi, nu'bu 'yøthu gatho nú'á xá hño, y njabu nu'á da ñamañho de gue'ahu.

4 Nu'á go gue'u yá 'begu Ajuq pa ri hñohu. Pe 'bu gui 'yøthu nú'á hingui ho, rí 'ñepi gui tsuhu'u, ngue'á nu'á hä ra ts'uedi pa da castiga'ihu, ngue'á Ajuq go gue'á xa hñuts'i'u pa da castiga gatho nú'u to'o hingui øt'e xá hño.

5 Hangue mathoni gui 'yøtehu'u, ne hingue hønse pa hinda castiga'ihu, nehe pa gui 'yøtehu nú'á xi'ahu ri mfenihu.

6 Hangue nehe dí juthu ya njut'i ja ra gobierhnu, ngue'á nu to'o hä ra ts'utbi go yá mefi Ajuq, ne nu'á xi ri 'ramanu da mefi nuna 'befina.

7 Ju'tuabih^h gatho nú'^h to'o guí tuph^h. Jut'a ri cotah^h, jut'a ri rentah^h. Nu'^h tó'o rí 'ñepi gui umf^h ra t'equ'eⁱ, umf^h, ha nu'^h tó'o rí 'ñepi gui numansuh^h, numansuh^h.

8 Oto guí tuph^h ni 'nara thai, høns^e gui beñh^h gue rí 'ñepi gui mādih^h 'na ngu ma'na, ngue'a nu'^h tó'o mādi rá miqu'eⁱ ya bi cumpli ra ley.

9 Nu'ah^h guí pah^h ya hmanda nú'^h māng^a ra ley ne ena: "Oxqui ntsinga medinthati, oxqui hñote, oxqui mpe, oxqui j^htsua ya nc'uamba ri miqu'eⁱ, oxqui hyøcua nú'^h pe'tsa ri miqu'eⁱ." Pe nuya ya hmandaya ne nú'^h ma'ra ya hmanda, gue'a mahyegui nú'^h ra hmanda ena: "Mādi ri miqu'eⁱ ne su ngu grí nsu sehe^e."

10 Ngue'a nu'^h tó'o pe'tsa ra hmate, hingui ø'tua ra nts'o'mai rá miqu'eⁱ, hangue nu'^h tó'o pe'tsa ra hmate go gue'a ri cumpli ra ley.

11 De dí øth^h gatho núya ngu dí xi'ah^h, ga beñh^h de nuya ya pa dí 'buh^h ne ga japh^h da nu ma mfenih^h, ngue'a ma Zidadah^h ya ma'na 'b^{ai} guetb^h de nú'^h ndá camfrih^h pa e da ñangaguih^h de nuya ts'othogui dí thoh^hua ja ra ximhai.

12 Ya 'yo rí thogui ra 'bexuui, 'yo rí møca ra xudi. Hangue mathoni ga tsoguih^h ya ts'o'b^{efi} dega 'betsa ngu nú'^h øt'a ya ja*l*'i dega xuui. Ya ga hñocj^h pa ga øth^h ya hoga 'b^{efi} dega pa, ngu ri hñoca 'nara soldado pa da ma ja ra tuhni.

13 Ga 'yoh^h ngu rí 'ñehe ngu nú'^h 'yo dega pa, hinga maha hab^h ja ya ngo dega tixfani, nixi ga ntixfanih^h. Hinga hñuxh^h co nú'^h to'o hingue xi ma 'b^{ehñah}, nixi ga 'yoh^h ja ma'ra ya ts'ot'øt'e. Hinga 'ñøt'atuhnih^h, y nixi ga ne ga ns^eh^eh^h.

14 Nu'ɑ ga øthh hq, ma ga honbahh rá mfats'i ra Zidada Jesucristo pa ga 'yohh ngu bi 'ñó'ɑ, y hinga hoñhh hanja ga øthh yá hne ma ndaxjua 'mhih.

14

Hinda za to da nøni yá cu

1 Umfh nsεqui da 'mhi ja ri nijahh nú'ɑ to'o otho ndunthi rá jamfri, pe hingue pa gui ntsanoyahh con gue'ɑ de nú'h ya mfeni xa gh.

2 Ngue'ɑ 'ra camfri gue tsa da zi gatho nú'ɑ ja te da ts'i; ha nu'h ma'ra tó'o otho ndunthi yá jamfri hingui ne da zi nu'araza, hønse ya zi c'ani.

3 Nu'ɑ tó'o tsi gatho nú'ɑ te ts'i, odi utsa nú'ɑ to'o hingui tsi. Ha nu'ɑ tó'o hingui tsi gatho nú'ɑ te ts'i, odi 'yø de nú'ɑ to'o tsi, ngue'ɑ nu Ajuq bi 'yøt'a rá batsi nu mi camfri'ɑ.

4 ¿To'o'ihh pa guí 'yøbihh rá 'bego ma'na ra ja'i? ¿Ha hinguí pahh gue nurá hmu nú'ɑ ra 'bego'ɑ go gue'ɑ da mq ua 'yo xá hñó ua hina? Y njabutho nehe nya cu'h, go guesε Ajuq ma da mq ua xá hñó o hingui ho nú'ɑ øt'e'h, hangue nu'h ma da 'mhi xá hñó ja rá thandi Ajuq ngue'ɑ go guesε'ɑ ja rá ts'edi pa da mats'i'h.

5 'Ra camfri gue mathoni da thahna 'raya pa pa dra søcambeni Ajuq, ha nu ma'ra camfri gue gatho ya pa rí 'ñepi da thandi mahyεgui. Cada 'na rí 'ñepi da baqdi xá hñó de nú'ɑ te beni.

6 Nu'h tó'o ri jamasu de ra pa, øt'e njabh pa da ho ra Zidada, ha nu'h tó'o hini jamasu de ra pa, nehe øt'e njabh pa da ho ra Zidada. Y nu'h tó'o tsi gatho nú'ɑ te ts'i, nu'h tsi pa rá nsunda Ajuq, ngue'ɑ ri umba njamqdi Ajuq. Ha nu'h hingui tsi

gatho nú'q te ts'i, nu'u ñot'e'pa rá nsunda Ajuá, y umba njamädi Ajuá nehe.

⁷ Ngue'q ni 'na de guecjá hindí tehá pa ga ñothá nú'q go ga nesehá, y nu xcrá tuhá, hingo nú'q ra ora go ga huanséhá.

⁸ Ngue'q nu'bá dí tehá dí ohá ja rá 'ye ra Zidada ne dí 'buhá pa rá nsunda'q, y nu'bá ga tuhá guet'atho dí ohá ja rá 'ye ne dí 'buhá pa rá nsunda'q. Hangue nujá, nzántho dí ohá ja rá 'ye gue gra tehá gue hina.

⁹ Ngue'q pa guehna bi du ra Zidada Jesucristo y bi yopa nte pa bi Hmu de nú'u te y de nú'u xa du.

¹⁰ Hangue nu'ahá ¿pa te guí 'yø ri cuhá? O ¿pa te guí utsahá ri cuhá? Ngue'q nu xcrá tuhá gathoguihá ma ga 'baihá ja rá thandi ra Zidada pa go da hñabgahá nguenda'q.

¹¹ Ngue'q ma da njabá ngu xa t'ofo ja ra Måca T'ofo ne ena:

Nugui drá Ajuá dí te, hangue ma da njabá nú'q
ma ga mä nubyá, gue gatho ya ja'i ma da
ndandiñahmu ja ma thandi,

ne da xøcambenigui.

¹² Hangue cada 'na de guecséhá ma ga daphá
nguenda Ajuá.

*Ga nsusehá pa hinga japhá ma cuhá da 'yøt'a
'nara ts'oqui*

¹³ Hangue hinga 'ñøhá 'na ngu ma'na. Nu'q ga ñothá hq, ma ga nsusehá pa hinga japhá ma cuhá da 'yøt'a 'nara ts'oqui.

¹⁴ Nugui dí padi xá hñó gue gatho nú'q ja da ts'i hinxá nts'o, ngue'q njabá xa 'ñutcogui ra Zidada

Jesucristo. Pe nu'q tó'o beni gue xá nts'o 'nara t'øt'e nú'q ts'i, pa nú'q to'o beni njabu ha, xá nts'o.

15 Hangue nu'bú guí tsi 'nara t'øt'e nú'q beni'a ri cu gue hingui ho da ts'i, y njabu da du rá mui, nu'bú nu'i ya hinguí 'yo co ra hmate. Oxqui tsi 'nara t'øt'e nú'q da japi da 'medi ma'na, ngue'q nehe po rá ngue'q bi du ra Zidada Jesucristo.

16 Hangue oguí honi pa hanja da hñama'ñu'i, masque nu'i guí beni gue xá hñó nú'q guí øt'e.

17 Núju dí 'buhu ja rá hmanda Ajuq, hingui oda ma mfenihu ya hñuni nixi ya ts'ithe. Nu'q oda ma mfenihu, nú'q ga 'yohu xá hñó, ne ga 'buhu te rá entho, ne ga johyahu co nú'q ra johya ri 'racaguihu ra Måca Ndåhi.

18 Ý nu'q tó'o pëpa ra Zidada Jesucristo co nuya hoga 'bëfiya, Ajuq ri ho'q. Nehe ya ja'i ma da hyandi gue 'yo xá hñó'q.

19 Hangue ga øthu nú'q faxcaguihu pa ga 'buhu 'nara hoga'mui 'na ngu ma'na, ne pa ga ntetua jamfrihu 'na ngu ma'na.

20 Oxqui ts'ocua rá 'bëfi Ajuq por nú'q te gui tsi. Xi majuani gatho nú'q te ts'i xá nt'axi, pe hingui ho gui tsi nú'q gui japi da nts'oca ri cu.

21 Xá hñó hingui tsi ra ngø, nixi gui tsi ra vinu, nixi gui 'yøt'a ni 'nara t'øt'e nú'q gui japi da ts'ocua rá mfeni ri cu pa da zo ja ra ts'oqui o pa da ts'ocua rá jamfri.

22 Nu'bú guí camfri da za gui tsi gatho nú'q te ts'i, nu'bú ze ri jamfri guí pëtsi ne pàseui Ajuq. Nu'q tó'o beni gue xá hñó nú'q øt'e, ne 'mëfa hindu ma da dñhu de nú'q xa 'yøt'e, go gue'q njapi ngue'q padi gue xa 'yøt'e xá hñó.

²³ Pe nu'a tó'o ri dəh₄ de nú'a te tsı, nú'a tu ra thai, ngue'a hingui tsı co rá jamfri, y gatho nú'a dí øth₄ ne 'b₄ dí camfrih₄ gue hinxá hñø, gue'a 'nara ts'oqui.

15

'Yøth₄ nú'a da ho ri miqu'eih₄

¹ Núj₄ dí zedih₄ ja ma jamfrih₄, rí 'ñepi ga pah₄ hanja ga tsetuah₄ ya mfeni xa g₄ nú'u ts'utho yá jamfri, y hinga øth₄ nú'a go dí neseh₄.

² Cada 'na de guecj₄ ga øth₄ nú'a da ho ma miqu'eih₄ pa yá hñø'u ne pa da te yá jamfri.

³ Ngue'a nehe sehe ra Zidada Jesucristo himbi 'yøt'e nú'a go rá paha sehe. Nu'a bi zetuatho yá 'mwi nú'u to'o mi'utsa'a, ngu enga ja ra Måca T'ofo hab₄ bi sipa Ajuá ne ena: "Stá tsetuatho yá nt'utsate nú'u to'o ri utsa'i."

⁴ Ngue'a gatho nú'a bi t'ofo maya'b₄ ja ra Måca T'ofo, bi t'ofo pa ma nt'utuateh₄, pa njab₄ ngu nú'u bi zeta maya'b₄ y ngu bi thu'mba yá mwi'u, njab₄ ma da thubga ma muih₄ nehe pa ma'na da ndangui ma nthø'mateh₄.

⁵ Nubyá nu Ajuá to'o faxcah₄ pa ga ntsetuah₄ ne 'racj₄ ra humhi, dá 'yøt'e pa gui 'buh₄ co 'nada ra mfeni ngu bi 'ñutcah₄ ma zi Hmuh₄ ra Jesucristo,

⁶ pa njab₄ co 'nadra mfeni ne 'nadra jahñä gui nsundah₄ Ajuá ra Dada nurá Dada ma Zi Hmuh₄ ra Jesucristo.

Bi sipabi ra måca hogá t'øde nú'u hingyá xodyo

⁷ Hangue numahñoh₄ 'na ngu ma'na, ngu bi nûgaguih₄ ra Zidada Jesucristo pa rá nsunda Ajuá.

⁸ Dí mä gue ra Zidada Jesucristo bi 'ñe bi m_εpabi ya xodyo pa bi cumpli yá hñä'ti Ajuä nū'_u xqui ñä'tuabi ndu yá xita'_u, y njab_u ra Zidada Jesu bi 'ñudi gue Ajuä øt'a gatho ngu nū'_u mä.

⁹ Nehe bi 'ñehe pa ya ja*'i* hingyá xodyo da nsunda Ajuä po rá nthecate, ngu xa t'ofo ja ra Mäca T'ofo ne ena:

Ja ya ja*'i* hingyá xodyo nugui ma ga m_änga tengu rá nd_ängui ri thuhu,

y ja ga tu*'t'a'ini* ya jahñä.

¹⁰ Nehe enga ja ra Mäca T'ofo:

Nú'ah_u hingyá xodyoh_u, johyah_u mahyegui co rá hnini Ajuä.

¹¹ Nehe ena:

Nsundah_u Ajuä gatho nū'ah_u hingyá xodyoh_u guí 'buh_u ja gatho rá ng_uni ra ximhai.

ne x_øcambenih_u'q po yá d_änga t'øt'e.

¹² Nehe ra b_ädi Isaía bi 'yofo ja ra Mäca T'ofo ne ena njaua:

Ma da 'mu 'nara t'_u de yá ja*'i* ra Isaí rá dada ra Davi, y nura t'_u'q ma da nd_ä ja ya ja*'i* nū'_u hingyá xodyo, y nu'_u ma da gamfri*'a*.

¹³ Ajuä nū'_u to'o 'racj_u ra hoga nthø'mate, dá 'ra'ah_u ndunthi ra johya ne ra hmetho ja ri coraso_u po ri jamfrih_u, pa njab_u ma'na da nd_ängui ri nthø'mateh_u po rá ts'edi ra Mäca Ndahi.

¹⁴ Ma zi cu*'ih_u*, dí camfri gue xi ja ndunthi ri hñöja*'ih_u* ne ja ndunthi ri mfadih_u y tsa gui nzofoh_u 'na ngu ma'na.

¹⁵ Masque njab_u, pe nugui dí resga dí op'a*'ih_u* pa ga yopa ben'ah_u 'raya t'øt'e ngu nū'_u ya xcá padih_u. Dí øt'a njab_u pa ga cumpli nū'_u ra 'befi xa 'racagui Ajuä po rá hm_äte*'a*.

16 Ngue'á nu'á bi hñuxcagui pa ga pepabi ra Zidada Jesucristo pa ga zo ya ja'i hingyá xodyo, pa ga xipabi'ú rá hoga noya Ajuá, pa njabú nugui da za ga udi'ú ja rá thandi Ajuá ngu'nara hñá'ti xá nt'axi ngu ri ho'á nú'á xa xáca ra Måca Ndåhi.

17 Hangue po ra Zidada Jesucristo da za ga 'ñets'i de nú'á ra 'bëfi xa 'racagui Ajuá.

18 Hiní 'ñepcagui ga 'ñets'i de nú'á xa 'yøt'a ma'ra pa bi gamfri ya ja'i hingyá xodyo. Pe dí padi gue ra Zidada Jesucristo xa mpëfi ja ma noya ne ja ma 'bëfi pa bi gamfri ndunthi de gue'ú.

19 Ra Zidada Jesucristo xa 'raca ra ts'ëdi pa stá øt'a ndunthi ya milagro, ne stá hñarpa rá ts'ëdi ra Måca Ndåhi, hangue xa za stá mångä ra måca hoga t'øde de ra Zidada Jesucristo maxøgue ja gatho ya hai desde Jerusale asta ra hai Ilirico.

20 Hangue njabú nugui stá øt'a ra ts'ëdi pa ga ma ga mångä ra måca hoga t'øde habú hinxa t'ødetho de ra Zidada Jesucristo pa hinga mpëfi habú ya xa mpë ma'ra.

21 Guet'á nehe mångä ra Måca T'ofo ne ena:
Nú'ú hinxqui siphtho de Ajuá,
y nú'ú hinhyá'mú xqui 'yøde, go gue'ú ma da 'yøde
ne da bådi.

Ra apostol Pablo beni da ma Nroma

22 Hangue njabú astabya hinxa za stá mabú.

23 Pe núbya nguetho ya dá juadi ma 'bëfi ja nuya hnini de guecua, y ngue'á pe'tsa ndunthi ya jëya stá ne ga mabú ga tsøñ'ahú,

24 hangue dí tø'mi gue 'nitho ga thogui ga tsøñ'ahú má 'ñu nu grá ma Spaña, y ga johya ndunthi ga 'búi con gue'ahú. Nepú de gue'á dí tø'mi

gue gui nexcaguih^h de guep^h pa ga thogui grá ma Spaña.

²⁵ Pe nubyá ma ga ma pa Jerusale pa ga ha'tsuabi 'nara mfats'i nuya zi cu de guehni.

²⁶ Ngue'a^q nuya zi cu de guehni Macedonia ne de guecua Acaya co 'nara paha bi unga 'nará mfats'i'^h pa ga ha'tsuabi nuya zi hyoya cu bí'buhni Jerusale.

²⁷ Nuya cu me Macedonia ne ya cu me Acaya bi beni gue mri 'ñepi'^h da 'yø'tuabi njab^h, ngue'a^q nu'u hingyá xodyo ne xqui hñani ra mpøhø po yá noya ya xodyo, hangue rí'ñepi'^h da maxa ya xodyo nehe co ya hñó de ra ximhai.

²⁸ Hangue nu xcrá juadi ga pε nuna 'bεfin^q pa ga tsocuabi nuna mfats'i ya cu me Jerusale, ja grá thop^h ga tsøñ'ah^h má 'ñu nu xcrá ma Spaña.

²⁹ Y dí pødi gue nú'b^h xcrá tsøñ'a'ih^hb^h, ra Zidada Jesucristo ma da jap'a'ih^h ndunthi ngue'a^q ma ga zo'ah^h de rá noya'a^q.

³⁰ Nubyá, zi cuh^h, dí bante'ih^h de rá thuhu ma Zidadah^h ra Jesucristo y po rá hmate ra Maça Ndahi ri 'racj^h 'na ngu ma'na, gue gatho'ih^h gui faxcaguih^h gui 'yaph^h Ajuá por guequi.

³¹ 'Yaph^h Ajuá pa nu'á da ñangagui de ya me Judea nú'^h hingyá gamfri, gue ya zi cu nuni Jerusale da hñani co 'nara johya nura mfats'i ma ga tsocuabi,

³² pa njab^h 'b^h gue'a^q rá paha Ajuá ga tsøñ'a'ih^h co 'nara johya, ne ga tsaya ts'^h con gue'ah^h.

³³ Ajuá nú'a^q faxcah^h pa ga 'buh^h te rá entho, dá 'm^hai con gatho'ih^h. Njab^h gue'a^q.

16*Ya nzənjua*

¹ Ra Febe go gue'ą 'nara hoga nju, ne ja rá nsu, ngue'ą gue'ą 'nara maste de ya gamfri me Cencrea.

² Hangue umfჸ ntsaya co ra t'equ'ei ja ri hmunts'iһ, ngu rí 'ñep'a'iһ nū'ah gyá gamfriһ, y faxhჸ'ą de nū'ą te da 'yø'tua ra 'bedi, ngue'ą nu'ą xa maxa ndunthi ya ja'i y necagui xa maxcagui nehe.

³ Fat'ajuahăbă ra zi nju Prisila ne ra zi cu Aquila. Nu'ă xi bi maxcagui ndunthi ja rá 'bəfi ra Zidada Jesucristo.

⁴ Nu'ă mi resga da unga yá te por guequi, hangue hingo sehegui dí jamadibi'ă, ne gatho nū'ă ya cu hingyá xodyo nehe'ă ri jamadibi'ă.

⁵ Fat'ajuahăbă nehe nuya zi cu ri munts'a ja rá ngu nū'ą ra nju Prisila y ra cu Aquila. Fat'ajuahăbă nehe ma hmăca cuhă ra Epeneto, nū'ą go gue'ą ra mădi bi gamfri ra Zidada Jesucristo nuua Acaya.

⁶ Fat'ajuahăbă ra nju Mala, nū'ă xi xa max'a'iһ ndunthi.

⁷ Fat'ajuahăbă ra cu Andronico y ra cu Junio, nū'ă go gue'ă mengu ma hai, nehe go gue'ă ndí o'be fadi mahyegui'ă. Nu'ă ja yá nsu ja ya apostol, nehe gue'ă 'met'o bi gamfri ra Zidada Jesucristo que guequi.

⁸ Nehe fat'ajuahăbă ra Amplia numa hmăca cu ja ra jamfri.

⁹ Nehe fat'ajuahăbă ra cu Banu nū'ą ma mfats'i ja rá 'bəfi ra Zidada Jesucristo, nehe ma hmăca cu ra Estaqui.

10 Fat'ajuaḥhbu ra cu Apele, nú'á xa bøni 'nara hoga gamfri de ra Zidada Jesucristo. Ne fat'ajuaḥhbu nú'u ya cu ya mengu rá ngu ra cu Aristobulo.

11 Fat'ajuaḥhbu nehe ra cu Erodio, nú'u mengu ma hai. Nehe fat'ajuaḥhbu nú'u 'bu ja rá ngu ra cu Ciso nú'u xa gamfri ra Zidada.

12 Nehe fat'ajuaḥhbu ma zi njuhu ra Trifena y ra Trifosa, nú'u ri mpefi ja rá 'befi ra Zidada, nehe ma zi njuhu ra Persida, nú'á xa mpefi ndunthi ja rá 'befi ra Zidada.

13 Nehe fat'ajuaḥhbu ra Rufo nú'u xi ra hoga cu ja ra jamfri; nehe fat'ajuaḥhbu rá nana'a, nú'u dí òt'a ra uenda gue ma nana nehe.

14 Nehe fat'ajuaḥhbu ra cu Asíncrito y ra cu Flegonte, y ra cu Erma, y ra cu Patroba, y ra cu Erme, y nehe nuya zi cu 'bui con gue'u.

15 Nehe fat'ajuaḥhbu ra cu Filologo y ra nju Julia, y ra cu Nereo ne rá nju'u, y ra cu Olimpa, y nehe gatho ya zi cu nú'u 'bui con gue'u.

16 Nehe fat'ajuaḥhbu gatho nú'u ma'ra ya cu co 'nara nthufi dega hmate. Ri fat'ajua'ihu gatho yá nija ra Zidada Jesucristo.

17 Nehe dí bante'ihu zi cuhu, gue gui thamfrihu ndunthi de nú'u ne da heca ya cu y japi'u da 'yòt'a ya ts'oqui. Nu'u hingui udi ngu nú'u ya xa t'u't'ahu, hangue 'ueguehu de gue'u.

18 Nuya ja'i'u ri mpefi hønse pa yá hñose'u; hingue pepabi ma zi Hmuhu ra Jesucristo. Nu'u manga 'raya noya xi ri nt'øde gue xi xá hñó, pe hina, hingo gue'u majuqani. Nu'u hat'a nuya zi ja'l'i hinte yá fadi.

19 Gatho ya ja'i' padi gue xi gyá hoga 'yødehu, hangue njabu nugui xi drí johya de gue'ahu. Pe

nehe, nu'ɑ dí ne, dí ne gue da nja ri mfədihu pa gui 'yøthu ra hñø, hingue pa gui 'yøthu ra 'ñu.

20 Y Ajuq nú'ɑ to'o faxcahu pa ga 'bahu te rá entho, go gue'ɑ da 'yøt'e 'bestho pa gui ntatehu de ra ts'on dah*i*. Ma Zidadahu ra Jesucristo da max'a'ihu co rá hmate'ɑ.

21 Nehe fat'ajua'hu ma mfats'i ra cu Timu, nehe fat'ajua'hu ra cu Lucio, ra cu Jaso y ra cu Sosipate nú'u ya mengu ma hai.

22 Nugui drá Tercio, dí ofo nuna cartana, dí fat'ajua'hu de rá thuhu ra Zidada Jesucristo.

23 Nehe ra cu Gayo pehna'hu ra nzenuja, nú'ɑ to'o xa 'raca nsequi ja rá ngu. Nehe xa umba nsequi gatho ya cu pa ja ri munts'iua. Nehe fat'ajua'hu ra cu Erasto, nú'ɑ go gue'ɑ ra me'tsboja de ra hnini. Nehe fat'ajua'hu ra cu Cuarto.

24 Ma Zidadahu ra Jesucristo da max'a'ihu gatho'hu co rá hmate'ɑ. Njabu gue'ɑ.

'Nara søcambeni bi 'yøt'a ra apostol Pablo nu mi uadi rá carta

25 Drá nsunda Ajuq nú'ɑ ja rá ts'edi pa da ja'ahu gui ze ri jamfrihu ngu nú'ɑ ri udi ra mäca hoga noya dí mä. Y nuna ra mäca hoga noyanq go gue'ɑ ra mäca noya nú'ɑ hmambya de ra Zidada Jesucristo. Y por nuna noyanq Ajuq bi 'ñutcahu nú'ɑ xqui beni'ɑ desde rá mädi ne xqui me'tsa nt'agui, gue da unga ra mpøhø pa ya ja'l i ja gatho ya hai.

26 Y nubyá po ra mäca hoga noya dí mä, ya xa 'ñutcahu Ajuq nú'ɑ xqui beni. Nehe njabu bi 'yofo maya'bu ja yá t'ofo yá 'mehni Ajuq nú'u bi 'yofo gue da mpøhø ya ja'l i hingyá xodyo. Ngue'ɑ Ajuq nú'ɑ

'bai pa nzantho xa manda da ts'ofo ya ja*'i* ja gatho
ya hai pa da gamfri'u ne da 'yøte'a.

27 jAjua go guess'a ja rá mfadi, ga nsundahu pa
nzantho po ra Zidada Jesucristo! Njabu gue'a.

**Ra 'Ra'yo Testamento
New Testament in Otomi, Mezquital (MX:ote:Otomí,
Mezquital)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Mezquital

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomi, Mezquital

ote

Mexico

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Mezquital

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

lix

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

c6437f19-566b-5232-8b2a-5c88e5a5622b